Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 153 (7894). ● 17 август, 1982 йил ◆ СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ҲОСИЛНИНГ 90 ПРОЦЕНТИ—МАШИНАДА!

АВГУСТ ойида ғўзани камида бир марта сувга қондириш ҳосилга-ҳосил қўшишнинг муҳим шартидир. Буни ўз тажрибаларида синовдан ўтказган Куйбишев номли колхоз миришкорлари шу кеча-кундузда эгатларга шарбат суви оқизмоқдалар. Механизаторлар эса сувдан сўнг етилган карталарни пешма-пеш культивациядан чиқариб, қатор ораларининг юмшоқ сақланишини таъминламоқдалар.

Ўрта Чирчиқ районидаги илғор хўжаликлардан бири бўлган бу колхозда ҳосилга-ҳосил қўшиш учун курашни давом эттириш билан бирга йиғим-теримга ҳам пухта тайёргарлик кўрилмоқда. 17 та пахта териш машинася ва 46 та тележка мавсумга шай қилиб қўйилди.

Яқинда пахтачилик бригадалари бошлиқлари ва механизаторлари терим мавсумини қандай ўтказиш масаласида ўзаро кенгашиб олдилар. Ана шу йиғилишда Очил Маматқулов, Валентин Ким, Абдуғаффор Тожибоев каби юқори ҳосилли бригада бошлиқлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига пахтадан 45—50 центнердан ҳосил олишга сўз бердилар. Механизаторлардан Мурод Низомов, Абдуҳаким Дадажонов, Қўчқор Миржамоловлар мавсумда ўз машиналари билан 150—160 тоннадан пахта териб беришга қарор қилганликларини айтдилар.

— Бу йил биз барча майдонлардаги ғўзаларни машина теримига мослаб парвариш қилдик, — дейди колхоз раиси Х. Мадалиев. — Ҳосил ҳар йилгига нисбатан барвақт пишиб етилмоқда. Унинг камида 90 процентини машиналарда йиғиштириб олишни мўлжалламоқдамиз.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ, ПАХТА САНОАТИ МИНИСТРЛИКЛАРИНИНГ, РЕСПУБЛИКАДАГИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРНИНГ 1982 ЙИЛ ҲОСИЛИНИ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШГА ТАЙЁРГАРЛИКНИ ТУГАЛЛАШ ВА ЎРТОҚ Л. И БРЕЖНЕВНИНГ ПАХТА СИФАТИНИ ОШИРИШ ҲАҚИДАГИ ЙЎЛ-ЙЎРИҚЛАРИНИ БАЖАРИШ СОҲАСИДАГИ ИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қуйидагиларни таъкидладилар: қишлоқ хўжалиги, пахта саноати министрликлари, уларнинг жойлардаги органлари, республика колхоз ва совхозлари ҳосилни йиғиштириб олишга тайёргарлигини тезлатиш ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг пахта сифатини ошириш тўғрисидаги йўл-йўриқларини бажариш мақсадида анча иш қилмоқдалар. Юксак технология хусусиятларига эга тола берувчи пахта навлари 1,2 миллион гектар ерга, ёки ҳамма майдонларнинг 64 процентига экилди. 108-Ф ва СЮ-4727 навлари экилган майдонлар анча кўпайтирилди, ипак пахта экилган майдонларда биринчи тип тола берувчи навлар ҳиссаси икки баравар ортди.

Бу йил юқори сифатли тола берувчи эрта пишар ҳосил олиш мақсадида чигит уюшқоқлик билан ва барвақт экилди. Пахтакорлар табиий офат ва сув танқислиги оқибатларини енгиб, партия ташкилотлари раҳбарлигида ҳамма жойда ғўзани яхши парвариш қилишни таъминладилар, ғўза «Тошкент технологияси» асосида тиғиз графиклар бўйича парвариш қилинди. Бу эса ғўзанинг жадал ўсишига, ҳосил бултургидан анча эрта етилишига имконият туғдирди. Дефолиация ўтказиш ва ҳосилни йиғиштириб олишга жадал ҳозирлик кўрилмоқда.

Пахтани қабул қилиб олиш ва қайта ишлаш учун пахта саноатининг моддий-техника базасини тахт қилиб қўйиш ишлари тугалланмоқда. Бу йил 6 та янги пахта заводи, тайёрлаш пунктларида пахта қуритиладиган 100 та цех, пахта сақланадиган 60 та омбор қурилади. 528 та тайёрлаш пунктларининг ҳаммаси ремонтдан чиқарилди, ишлаб турган 425 та қуритиш-тозалаш цехларидан 400 таси ишга тахт қилиб қўйилди. 140 та тайёрлаш пунктида ёки уларнинг тўртдан бир қисмида ҳар бир бригаданинг пахтаси алоҳида-алоҳида қабул қилиниб, сифатига тегишли баҳо берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қилинган ишларга ижобий баҳо бериш билан бирга қишлоқ хўжалиги, пахта саноати министрликлари, республикадаги колхоз ва совхозлар бу йилги ҳосилни ўз вақтида йиғиштириб олиш ва унинг сифатини оширишни таъминлаш билан боғлиқ тайёргарлик ишларида сусткашликка йўл қўймоқдалар, деб ҳисоблайдилар.

Бир қанча жойларда ғўза ўз ривожида орқада қолган участкаларда уни парвариш қилиш ишлари бўшаштириб юборилмоқда, ёввойи ўтлар ўз вақтида тугатилмаётир. Терим машиналарининг кўпи ҳали ремонт қилинмаган. Навоий областида терим машиналарининг 77 проценти, Фарғона областида 76, Сирдарё ва Хоразм областларида 75, Қорақалпоғистон АССРда 54 проценти тахт қилиб қўйилган. Яна 9,5 мингта трактор прицепи, 1000 та чанглагич-пуркагич машина, кўсак чувийдиган 3 мингдан зиёд машина ва бошқа кўп техника ремонтга муҳтождир. Лекин шунга қарамай, қишлоқ хўжалик техникаси давлат комитетининг, колхоз ва совхозларнинг ремонт устахоналарининг кеча-кундуз ишлаши ҳамма жойда уюштирилган, деб бўлмайди. Қишлоқ хўжалик авиацияси учун аэродромларнинг бир қанчаси тайёрлаб қўйилмаган, дефолиантлар хўжаликларга тўлиқ етказиб берилмаган.

Пахта саноатининг ишлаб чиқариш базасини янги ҳосилни қабул қилиш ва қайта ишлашга тайёрлашда, хусусан янги қувватларни қуриш ва ишга туширишда қолоқликка йўл қўйилмоқда.

Узколхозстрой, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, қишлоқ қурилиши министрлиги, Главсредазирсовхозстрой, шунингдек Ўзбекистон ССР пахта саноати министрлигининг пудратчи қурилиш ташкилотлари қурилиш ишлари юзасидан берилган топшириқларни бажармаяптилар.

Бригада пахтасини унинг сифатига баҳо бериб, қабул қилишга тайёргарлик суст бормоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети область, шаҳар ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига колхоз, совхозлар, пахта заводлари коллективларининг эътиборини 1982 йил ҳосилини йиғиштириб олишга тайёргарликни тезлатиш, пахтанинг сифатини анча яхшилаш ва аъло сифатли пахта маҳсулотини тайёрлаш тадбирларини бажаришга қаратиш вазифасини юкладилар. Бу йилги ҳосилни йиғиштириб олиш, пахта тайёрлаш, уни сақлаш ва қайта ишлашда тўғри технологияга риоя қилинишини учун раҳбарларнинг мутахассисларнинг жавобгарлиги ва уларга нисбатан талабчанлик оширилсин. Пахтанинг сифатини тўғри белгилаш юзасидан лабораториялар, тайёрлаш пунктларининг иши мунтазам равишда назорат қилиб турилсин. Пахтанинг, пахта толасининг сифатини ҳамда қишлоқ хўжалиги ва саноат ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш мақсадида колхозчилар, совхозлар ва пахта заводлари ишчилари ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишни кучайтиришда бошланғич партия ташкилотларига доим ёрдам берилсин. Социалистик мусобақа бутун чоралар билан ривожлантирилсин.

1982 йил пахта ҳосилининг ва пахта маҳсулотининг сифатини ошириш юзасидан Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ва пахта саноати министрликлари ишлаб чиққан тадбирлар маъқулланди.

Республика қишлоқ хўжалиги министрлигининг тадбирларида деҳқончиликнинг умумий маданиятини ошириш, алмашлаб экишни ниҳоясига етказиш, пахта етиштириш ва ҳосилни йиғиштириб олишнинг ҳамма босқичларида ташкилий ва агротехника тадбирларини ўз вақтида, юқори сифатли ўтказиш асосида пахтанинг сифатини ошириш кўзда тутилади.

Ғўза баргини тўктиришда ерда ишлатиладиган аппаратлардан кенг фойдаланилиши уқтириб ўтилди. Тракторга тиркалган ОВХ-14 ва ОВМ-28 аппаратлари ёрдамида 700 минг гектар майдондаги ғўза барги тўктирилади. Олимларнинг тавсияларини эътиборга олиб, шунингдек бу жуда муҳим агротехника тадбирини сентябрнинг биринчи ўн кунлигида тугаллашни ҳамда ғўза баргларининг 80—90 проценти тўкилишига эришишни ҳисобга олиб, 15 сентябрдан бошлаб пахта териш машиналари ишлашига имконият яратиб беришни назарда тутиб, ҳар бир далада ғўза баргини тўктириш ишларини ўтказиш муддатларига аниқлик киритилади.

Барча терим техникасини ремонт қилиш 20 августгача тугалланиши планлаштириб қўйилди. Шу мақсадда Госкомсельхозтехника, колхоз ва совхозлар ремонт устахоналарининг кечаю-кундуз ишлаши ташкил этилади.

Ҳосил теримида 35 мингтадан кўпроқ пахта териш машинаси, пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган 90 мингта прицеп, 38 мингта транспорт трактори, 10 мингтадан кўпроқ кўсак чувиш машинаси, 5,5 мингта пахта ортгич ва йиғим-теримда фойдаланиладиган ҳамда 3230 та терим-транспорт отрядига бирлаштирилган бошқа кўплаб машина-механизмлар ишлатилади. Уларни механик ҳайдовчилар, тракторчилар, ремонтчилар, созловчилар ва бошқа механизаторларга бириктириб қўйиш тугалланади.

Далаларни машинада пахта теришга тайёрлашга алоҳида эътибор берилади. Шу мақсадда ҳамма далалар 20 августгача бегона ўтлардан бутунлай тозаланади.

Уруғлик учун экилган пахтазорларни 25 августгача апробациядан ўтказишга, вильт тушган далаларни қатъиян ажратиб қўйиш, биринчи репродукция уруғлик олинадиган пахтазорларда нав тозалаш ишлари ўтказилишини таъминлашга, энг яхши далаларни камида 730 минг тонна уруғлик пахта тайёрлаш учун ажратиб қўйишга қарор берилди.

Ғўзалардаги чаноқларнинг 60 проценти очилишидан кечикмай ҳосилни машинада теришга киришилсин.

Ҳамма жойда пахта териш ва топширишнинг сифати устидан контроллик таъминлансин, пахтани қайта-қайта ғарамлашга йўл қўймай, дала — бункер, тележка — тайёрлов пунктидан иборат поток технологияга риоя қилинсин.

Ҳар бир хўжаликда малакали пахта топширувчи тасдиқлаб қўйилсин. Областларда улар билан пахтани тўғри қабул қилиш ва комплектлашга бағишланган семинарлар ўтказилсин.

Машинада терилган ҳосилнинг тозалиги ва сифати учун рағбатлантириш мақсадида шундай тартиб ўрнатиб қўйилсинки, машинада терилган биринчи нав пахта учун мавжуд ҳақ тўлаш шароитида тегишли пулнинг 50 проценти бевосита иш жараёнида тўланадиган бўлсин. Тўкилган пахтани териб оладиган механизмлар ўрнатилган пахта териш машиналарида тўкилган пахта асосий терилган пахтага аралашиб кетмаслиги, ўз вақтида кондицияларга етказилиши устидан қаттиқ контроллик ўрнатилсин.

Қўл теримда хом пахтанинг терилишига қарши кескин кураш олиб борилсин ва бунга йўл қўйилмасин.

Ўзбекистон ССР пахта саноати министрлигининг тадбирларида қуйидагилар кўзда тутилган:

Тайёрлов пунктларидаги қуритиш цехларининг қувватлари суткасига 100 минг тоннага етказилсин, бунинг учун истисносиз ҳамма тайёрлов пунктлари қуритиш агрегатлари билан таъминлансин. Шу мақсадда 1982 йилнинг 15 августигача 100 та тайёрлов пунктида иссиқлик генераторлари билан бутланган 2СБ-10 қуритиш агрегатлари ишга туширилсин;

Пахта қабул қилиш ва асраш шароитларини яхшилаш мақсадида 1982 йилда 12 та янги пахта тайёрлаш пункти, 21 та қуритиш-тозалаш цехи қурилиб ишга туширилсин, қўшимча равишда 700 та қабул қилиш, узатиш қурилмаси комплекси, 30 та туннель очиш машинаси, колхоз ва совхозлардан қабул қилинадиган пахта сифатини аниқлайдиган 1000 та прибор, шу жумладан пахтани автомат усулда қабул қиладиган 3 та система жорий этилсин, пахтани қайта ишлайдиган поток линиялар ўрнатилган 43 та қуритиш цехлари реконструкция қилинсин;

уруғлик пахта тайёрлашга киришилгунча уруғлик чигитни зарарсизлантирадиган ва капсулаларга ўрайдиган саралаш механизмлари ҳамда машиналари ўрнатилган ҳамма ихтисослаштирилган заводларда уруғлик чигит тайёрлайдиган участкаларни реконструкция қилиб бўлиш таъминлансин;

топшириладиган пахтанинг нав составини оширишни рағбатлантириш юзасидан бир қанча тадбирлар рўёбга чиқарилсин. 20 августгача классификаторлар, лаборантлар, бухгалтерлар ва пахта қабул қилиш билан боғлиқ бўлган бошқа ходимлар иштирокида янги давлат стандартини ва пахта топширувчилар билан ҳисоб-китоб қилишнинг янги системасини жорий этиш юзасидан шунингдек пахтани бунтларга ғарамлаш пайтида уларни навларга ажратишни яхшилаш юзасидан семинар кенгашлар ўтказилсин;

пахтачилик бригадаларининг пировард меҳнат натижасидан манфаатдорлигини ошириш учун 1982 йилда пахтани хўжаликлардан 140 та тайёрлов пунктида бригадама-бригада қабул қилиш таъминлансин;

пахта заводлари техникавий жиҳатдан юксак даражада капитал ремонт қилинсин. Ҳамма технология машиналари синчиклаб созлаб қўйилсин ва шу йўл билан маҳсулот олишни камайтирмай юқори сифатли тола олинишига эришилсин;

Ангор, Коғон, 2-Наманган, Ўзбекистон пахта заводларининг ташаббуси асосида хом пахта ва пахта маҳсулотининг сифатини ошириш учун бошланган социалистик мусобақанинг бориши кенг миқёсда ошкор қилиб турилсин;

пахтани имкони борича сақлаб қолиш, тола чиқишини кўпайтириш, нормативдан ташқари чиқитларнинг ва пахта толаси нави пасайишини тугатиш мақсадида машинада терилган пахта келтирила бошлаши биланоқ тайёрлов пунктларидаги ҳамма қурилиш қурилмалари нинг уч сменада ишлаши таъминлансин. Пахтани қайта ишлаш паст навларни биринчи навбатда тозалашни эътиборга олиб планлаштирилсин.

Қабул этилган қарорда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика қишлоқ хўжалиги министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га, уларнинг жойлардаги органларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассисларига бутун август мобайнида ғўза парваришини ҳамма жойда кучайтиришни таъминлашни таклиф қилдилар. Ривожланишдан орқада қолган дала ва участкаларда ҳам тўла қимматли юқори сифатли ҳосил олинишини кўзлаб уларга алоҳида эътибор берилсин;

ҳар бир бригада, хўжалик, район, областда ғўза баргини тўктириш тадбирлари ўтказилиши билан боғлиқ бўлган ҳамма масалалар 15 августгача батафсил кўриб чиқилиб ҳал этилсин, ерда ишлатиладиган аппаратлар ёрдамида ва авиация методида ғўза баргини тўктириш ҳажми, шунингдек ғўзанинг биологик етилиши эътиборга олиниб шу тадбирни ўтказиш муддатлари белгилансин, хўжаликларга зарур миқдордаги дефолиантларнинг ташиб олиниши таъминлансин;

Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»си билан биргаликда терим машиналари ва транспорт воситаларининг бутун комплексини ремонт қилиш ва тайёрлаш 20 августгача ниҳоясига етказилсин, қўлда ва машинада териш қоидаларига, пахтани ташиш ва топшириш қоидаларига риоя этилиши устидан қаттиқ контроллик ўрнатилсин;

пахтани сифатли қилиб териш ва топшириш ассортименти учун маънавий ҳамда моддий рағбатлантириш тадбирлари ишлаб чиқилсин. Колхоз ва совхозлар раҳбарларининг асосий диққат-эътибори терим машиналарининг иш сифатини таъминлашга қаратилиши керак, шу мақсадда ҳамма жойда тоза ва сифатли териш учун рағбатлантирувчи ҳақ тўлаш жорий этилсин, машина теримининг биринчи нави учун ҳақ тўлашнинг мавжуд шароитида тегишли ҳақнинг 50 проценти механик-ҳайдовчиларга бевосита иш жараёнида тўланадиган тартиб ўрнатилсин;

уруғлик пахта теримчиларини моддий жиҳатдан манфаатдор қилиш мақсадида техникавий пахтани қўлда териш учун қабул этилган нормадан 20—25 процент кам иш нормаси белгилансин. Ингичка толали пахтани машинада териш топшириғи белгиланди. Машинада 236 минг тонна ингичка толали пахта териш кўзда тутилди.

Қарорда қуйидагилар таклиф этилди: ҳар бир хўжаликда малакали пахта топширувчилар тайинлаб қўйилсин ва топшираётган пахтанинг сифати тўғри баҳоланиши учун уларнинг масъулияти белгилансин;

тайёрланган ҳамма пахтанинг қайта ғарамланишига йўл қўймай, қоп-қанорсиз ташилиши таъминлансин;

пахтасининг сифати бригадама-бригада баҳоланиб топшириладиган колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари оператив ишда терим ишларининг сифатини бошқариш учун лаборатория анализларининг маълумотларидан фойдалансинлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика министрлар Совети Ўзбекистон ССР пахта саноати министрлигидан қуйидагиларни талаб қилдилар.

Пахтани қайта ишлашнинг тола, линт, чигит юқори сифатли бўлишини таъминлайдиган технологиясига қаттиқ риоя этилсин, пахтани асраш, ташиш ва қайта ишлаш вақтида нобудгарчиликка қарши кескин курашилсин;

пахта териш машиналари ишлай бошлаган дастлабки кунларданоқ ҳамма қуритиш-тозалаш цехларининг қувватларидан тўла-тўкис фойдаланиш таъминлансин, машинада терилган пахта қуритилиб, тозалангандан кейингина ғарамлаб қўйиладиган бўлсин;

давлат стандартида белгиланганидан ортиқ намликдаги пахта ғарамланишдан аввал албатта қуритилсин, бунинг учун қуритиш қурилмаларининг кечаю-кундуз ишлаши таъминлансин. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарларидан пахтани узлуксиз қуритиш учун пахта заводларига ва тайёрлов пунктларига ишчи кучи ажратиш юзасидан шартномада белгиланган мажбуриятларнинг албатта бажарилиши талаб қилинсин;

бунтлардаги пахта сифатининг бузилишига йўл қўйилмаслиги қаттиқ кузатиб борилсин, унинг ёғин-сочиндан ва офтобдан беркитиб қўйилиши таъминлансин;

пахтанинг саноат ва уруғлик навларига қараб тўғри комплектланиши устидан жуда қаттиқ контроллик йўлга қўйилиб, тола чиқиши натижалари ва унинг сифати учун пахта қабул қилувчиларнинг, классификаторларнинг масъулият тадбирлари ва тартиби белгилаб қўйилсин.

Узколхозстройга, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши, мелиорация ва сув хўжалиги министрликларига, Главсредазирсовхозстройга айниқса Бухоро, Қашқадарё, Жиззах областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг янги ўзлаштирилган ерларида пахта заводлари, тайёрлов пунктлари, қуритиш-тозалаш цехлари, омборлар ва пахта саноатининг бошқа объектлари қурилишини жадаллаштириш юзасидан қатъий чоралар кўриш топширилди.

«Ўзбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасига пахта саноати корхоналарига асбоб-ускуналар ва запас қисмларни, биринчи галда транспортерлар, қабул қилиш-узатиш қурилмалари, туннель очиш машиналари ва вентиляторларни ҳеч сўзсиз етказиб беришни таъминлаш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Госснабига республика пахта саноати министрлигига клин қайишлар, транспортер ленталари, шарикли подшипникларни талаб қилинган номенклатурада ўз вақтида етказиб бериш юзасидан қўшимча чоралар кўриш топширилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига, СоюзНИХИга, Ўрта Осиё ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий тадқиқот институтига, Г. С Зайцев номидаги Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий тадқиқот институтига, пахта саноати марказий илмий тадқиқот институтига ғўза баргини тўктиришнинг тўғри муддатларини белгилашда, пахта териш машиналаридан самарали фойдаланишда, тайёрланадиган пахта сифатини баҳолашда, 1982 йил пахта ҳосилини комплектлаш, асраш ва қайта ишлашда колхозларга, совхозларга, пахта заводларига амалий ёрдам бериш таклиф қилинди.

Республиканинг қўриқ совхозларидан пахтани ўз вақтида ташиб олиш мақсадида Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлигига, Жиззах, Қашқадарё, Сурхондарё ва Сирдарё область ижроия комитетларига ўз ихтиёрларига юборилаётган пахта ташувчи автомобиллардан самарали фойдаланиш таклиф этилди. Пахта ташишга жалб этиладиган автомобиллар совхозларнинг автомобиль хўжаликларига бириктириб қўйилади ва улар томонидан нефть маҳсулотлари билан таъминланади, деб белгилаб қўйилди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги, пахта саноати министрликларига, Главсредазирсовхозстройга, СССР давлат стандарти Ўзбекистон республика бошқармасига ва Тошкент «Эталон» тажриба заводига терим ишлари мавсумигача колхозларда, совхозларда, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларида тош-торозиларни ремонт қилиб, тамғалаш ишларини туғаллаш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика ички ишлар министрлиги Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари зиммасига ҳамма колхоз ва совхозларда ҳамда тайёрлов пунктларида ёнғин олдини олиш чоралари ҳолатини ҳамда давлат ёнғиндан ҳимоя қилиш назорати органлари тавсия этган тадбирларнинг бажарилишини барвақт текшириб чиқиш вазифасини юкладилар.

Ўзбекистон ССР маданият, аҳолига маиший хизмат, соғлиқни сақлаш ва алоқа министрликларига колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, пахта териш ва тайёрлашда банд бўлган ва унга жалб этилган бошқа ходимларга намунали хизмат қилишни таъминлаш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш тўғрисида кўрсатма берилди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзининг республика, область ва район комитетларига колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, механизаторлар меҳнатига тўғри ва ўз вақтида ҳақ тўланиши устидан, шунингдек дефолиантлар ва механизмлар билан ишлаш чоғида меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси қоидаларига риоя этилиши устидан контролликни таъминлаш топширилди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига машина-механизмларни шай қилиб қўйишда, механик ҳайдовчиларни тайёрлашда, янги ҳосилни териш ва тайёрлашни юқори сифатли ўтказиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришда комсомол ташкилотларининг актив иштирокини таъминлаш таклиф қилинди.

Теримнинг юксак суръатлари учун ҳамда давлатга топширилаётган пахтанинг юқори сифатли бўлиши учун Қорақалпоғистон АССР, областлар, районларни, колхоз ва совхозларни, илғор механизатор ва теримчиларни рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқларини таъсис этишга қарор қилинди:

Қорақалпоғистон АССР ва областлар учун — иккита Қизил байроқ;

районлар учун тўртта Қизил байроқ, давлатга ингичка толали нав пахта топширувчи районларни рағбатлантириш учун битта ва қўриқ районларни рағбатлантириш учун битта Қизил байроқ;

совхозлар учун учта Қизил байроқ, шу жумладан қўриқ совхозларни рағбатлантириш учун битта ва ингичка толали пахта топширувчи совхозлар учун битта Қизил байроқ;

колхозлар учун иккита Қизил байроқ, шу жумладан ингичка толали пахта топширувчи колхозлар учун битта Қизил байроқ.

Кўчма Қизил байроқлар сентябрнинг биринчи ўн кунлиги якунларидан бошлаб ҳар 10 кунда бир марта бериб борилсин. Қизил байроқларни бериш вақтида тайёрланган жами пахта ҳажми планининг, машина терими планининг бажарилиши ва биринчи саноат навлари пахтасининг миқдори эътиборга олинсин.

Ингичка толали пахта етиштириш плани белгиланган областларда бу пахтани ўртача толали навларга тенглаштириш мақсадида, якунларни чиқариш вақтида, улар учун Қашқадарё ва Сурхондарё областларида 1,3; Бухоро ва Наманган областларида 1,5 ўтказиш коэффициенти белгилансин.

Қизил байроқларни топшириш билан айни бир вақтда пахта теримида энг яхши унумдорлик кўрсаткичларига ва сифатга эришган пахта териш машиналарининг механик ҳайдовчиларига сотиш учун Қорақалпоғистон АССР ва областларга 4 тадан енгил автомобиль ва 2 минг сўмдан пул мукофоти; механик ҳайдовчиларга сотиш учун районларга иккитадан енгил автомобиль, илғорларни мукофотлаш учун 500 сўмдан пул; энг яхши механик ҳайдовчиларга сотиш учун совхозларга биттадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 300 сўмдан пул; энг яхши механик ҳайдовчиларга сотиш учун колхозларга биттадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 200 сўмдан пул ажратилсин.

Ингичка толали пахта териш ва давлатга топширишнинг юксак суръатлари учун Қизил байроқлар билан тақдирланган районларга, колхоз ва совхозларга: районларга — пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларига сотиш учун 3 тадан енгил автомобиль ва илғорларни мукофотлаш учун 700 сўмдан пул; совхозларга — механик ҳайдовчиларга сотиш учун иккитадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 500 сўмдан пул; колхозларга — энг яхши механик ҳайдовчиларга сотиш учун иккитадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 300 сўмдан пул берилсин. Мазкур автомобиллар пахта териш машиналарининг энг яхши механик ҳайдовчиларига бозор фондидан матлубот кооперацияси йўли билан сотилсин.

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетига, Ўзбекистон ССР ички ишлар, пахта саноати, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш министрликларига, Главсредазирсовхозстройга, Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехникасига колхозларда, совхозларда, тайёрлов пунктларида, корхоналарда ва бошқа ташкилотларда ҳосил теримига тайёргарликнинг бориши устидан, материал-техника ресурсларининг сақланиши ва тежаб ишлатилиши устидан контролликни кучайтириш, пахтани териш, ташиш, асраш ва қайта ишлаш вақтида унинг нобуд ва исроф бўлишига йўл қўймасликка алоҳида эътибор бериш таклиф қилинди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, ЎзТАГга, Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш Давлат Комитетига пахта териш ва тайёрлашга тайёргарлик ишларини, янги ҳосилни териш ва топшириш қандай бораётганини газеталарнинг саҳифаларида, телекўрсатуви ва радио эшиттиришларда мунтазам ёритиб бориш топширилди.

Республика газеталарининг саҳифаларида Ҳурмат тахтаси таъсис этишга қарор берилди. Ҳурмат тахтасига пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарган областлар ва районлар ёзилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика партия, совет, қишлоқ хўжалик, тайёрлов органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, колхозлари, совхозлари, қишлоқ хўжалик ва саноат корхоналари, меҳнаткашлари Леонид Ильич Брежневнинг кўрсатмаларини бажара бориб, ҳамма жойда мўл эртапишар пахта ҳосили олинишини фидокорона меҳнатлари билан таъминлайдилар, пахта теримини қисқа муддатларда, юқори сифатли қилиб ўтказадилар, 1982 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлайдилар ва шу тариқа КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларининг турмушга татбиқ этилишига муносиб ҳисса қўшадилар ҳамда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлайдилар, деб ишонч билдирадилар.

ССРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА—60 ЗАРБДОР ҲАФТА

ЖАСОРАТГА ТЎЛА 255 КУН

Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг шонли 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган зарбдор ҳафталикларнинг навбатдагиси афсонавий Кичик ердаги жасоратнинг 40 йиллигига бағишланади.

Улуғ Ватан уруши тарихида шонли сана ва воқеалар жуда кўп. Лекин, жангчиларимизнинг Цемес қўлтиғига бўртиб кирган Новороссийск шаҳрининг теварагига жойлашган Кичик ердаги жасорати сира ҳам ёддан кўтарилмайди.

Кичик ер ўз номига мутаносиб бўлган. Унинг фронт бўйлаб узунлиги 6 километрни, кенглиги эса 4,5 километрни ташкил этади. 30 квадрат километрга етар-етмас жойда 255 кун мобайнида немис босқинчиларига қарши шиддатли жанглар борди.

Совет жангчиларининг Кичик ерда кўрсатган ўчмас қаҳрамонликлари ҳақида ўша вақтда 18-Армия сиёсий бўлимининг бошлиғи бўлган, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг машҳур «Кичик ер» асарида батафсил ҳикоя қилади. Меҳнаткашларнинг севимли китобига айланиб қолган бу асар ёшларни Ватанга чексиз муҳаббат руҳида тарбияламоқда.

Оталар жасорати — фарзандлар мероси. Улуғ Ватан уруши йилларида бахтимиз учун, порлоқ келажагимиз учун курашганларнинг жасорати сира ҳам унитилмайди. Уларнинг ўчмас жасоратларига жавобан бугунги кунда саноат корхоналарида, қурилиш ташкилотларида, колхоз ва совхозларда фидокорона меҳнат намуналари давом этаётир.

ПОЙТАХТИМИЗ ЮБИЛЕЙ АРАФАСИДА

В. О. КОЗИМОВ,
халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советн ижроия комитети раиси.

2000 йиллик тарихга эга бўлган шаҳримиз — Тошкент Совет ҳокимияти йилларида гуллаб-яшнади. Республикамизнинг фан, маданияти, экономикаси юксалган маъмурий-маданий марказга айланди. Шу кунларда пойтахтимизнинг 2000 йиллигини нишонлаш учун тайёргарлик ишлари қизғин тус олган. Шаҳар меҳнаткашлари меҳнатда эришаётган муваффақиятларини ана шу санага бағишламоқдалар. Юбилейга тайёргарлик КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун социалистик мусобақа янада авж олдирилган вазиятда ўтмоқда. Саноат, қурилиш, транспорт, алоқа, маиший хизмат, савдо, умумий овқатланиш коллективлари, шаҳар хўжалигининг барча тармоқлари 1982 йилнинг биринчи ярим йиллиги плани ва қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Тошкент шаҳрини коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантиришга отланган барча меҳнат коллективлари пойтахтимизни ободонлаштириш ишларида актив қатнашмоқдалар. Юбилей йилида пойтахт қиёфаси янада гўзаллашади, 2000 йиллик тўйгача яна кўплаб янги ҳашаматли бинолар қад кўтаради. Шаҳар чиройи яна ҳам очилади. Бир қатор маданий-маиший бинолар фойдаланишга топширилиб, шаҳар аҳолиси учун анчагина қулайликлар яратилади.

Бу йил «Москва» меҳмонхонаси атрофида — Чорсу майдонида катта ҳажмдаги қурилиш ишлари бажарилди. «Халқлар дўстлиги» майдонида қатор объектлар қурилиши тугалланди.

Юбилейгача шаҳарда комплекс қурилиш ва ободонлаштириш ишлари қизғин давом этади. В. И. Ленин номли майдондаги минбар қайта реконструкция қилинади. Революция хиёбонида Ўзбекистон ССР энергетика министрлиги биноси қаршисида рангли музикали фаввора қурилиши тугалланади. Шу кунларда Ҳамид Олимжон номли майдонда кўп қаватли бинолар қурилиши жадал суръатлар билан давом этмоқда. Бу ерда талантли шоир, ёзувчи, жамоат арбобига атаб ёдгорлик ўрнатилади, яна бир қатор ишлар бажарилади.

Янги боғлар ва хиёбонлар барпо этиш, уларни кўкаламзорлаштириш, ободонлаштиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Каналлар ва ирригация тармоқлари реконструкция қилиняпти, уй-жой массивлари, бинолар ва иншоотлар атрофининг санитария ҳолати яхшиланмоқда.

1982 йилда ободонлаштириш ишларига 13,3 миллион сўм ҳажмда капитал маблағ ажратилди. Ўтган йили ҳам бу борада талай ишлар бажарилди. Абдулла Қаҳҳор кўчасида қурилган Салор канали орқали ўтадиган кўприк, «Халқлар дўстлиги» майдонида қад кўтарган монумент ана шулар жумласидандир. Аҳмад Дониш, Уста Ширин, Фурқат кўчаларида, Комсомол майдони ва бошқа ерларда катта қурилиш ва ободонлаштириш ишлари бажарилди.

Капитал ремонт маблағи ҳисобига 1981 йил ва шу йилнинг биринчи ярим йилида 150 дан ортиқ кўкаламзорлаштириш, ирригация ва йўл-кўприк хўжалиги объектлари ремонт қилинди. 1983 йилга келиб, умумий майдони 102 гектардан зиёд 160 дан ортиқ кичик хиёбонлар бунёд этилади. Ҳозирги кунгача эса 72 гектар майдонга эга бўлган 100 та кичик хиёбон барпо этилди. Шаҳарни яшил либосга безатиш мақсадида катта ишлар амалга оширилмоқда. Уч йил мобайнида пойтахтда 3 миллиондан ортиқ дарахт кўчатлари ўтқазиш кўзда тутилган. Ўтган йилнинг ўзида 1 миллион 100 мингдан ортиқ ниҳоллар ўтқазилди. 116 километр кўча ёритгичлари капитал ремонт қилинади. 386 бекатга айвончалар қурилади.

Шаҳарнинг санитария-гигиена ҳолатини яхшилаш борасида бир қатор чора тадбирлар амалга оширилади. Ана шу ниятда ички резервлардан унумли фойдаланиш мақсадида корхона ва муассасаларнинг транспорт воситалари ҳам сафарбар этилади. Кўпгина министрликлар, идоралар, корхона ва муассасалар шаҳарни ободонлаштириш ишида актив қатнашмоқдалар. Чунончи автомобиль йўллари қурилиши ва эксплуатацияси министрлиги Энгельс кўчаси, София проспектига асфальт ётқизишди. Республика мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Калковуз, Бўзсув, Ракат, Салор, Чорсув каналларини реконструкция қилмоқда. Бу мақсадлар учун 1 миллион сўм маблағ сарфлаш мўлжалланган.

Корхона ва турли муассасалар коллективлари кучи билан 45 та соғломлаштириш шаҳарчаси қуриб битказилди. Пушкин кўчасини ва «Ўзбекистон

ТОШКЕНТ ВА ТОШКЕНТЛИКЛАР

ССР 50 йиллиги» проспектини кесиб ўтадиган ер ости қурилиши, Оқтепа канали устига қурилаётган кўприк, метронинг иккинчи навбати қурилишида катта ишлар амалга оширилмоқда.

А. Навоий проспекти реконструкция қилинади. Волгоградская мемориалида қаҳрамонлар хиёбони битказилади.

Яна шу нарсага эътибор берилмоқдаки, уй-жойлар, маъмурий бинолар ва иншоотларнинг тегишли техника ва эстетик ҳолатини яхшилашга алоҳида эътибор берилмоқда. Акмал Икромов, Ленин, Куйбишев, Чилонзор, Собир Раҳимов ва Сергели районларида намунали микрорайонлар ташкил этилди.

Меҳнаткашларнинг шахсий автомашиналарини сақлашни тартибга солиш маҳаллий Советлар олдида турган зарур вазифалардан биридир. Ҳозирги кунда 5 минг автомашинага мўлжалланган 72 та кооператив ва коллектив гараж мавжуд. Улардан 14 таси очиқ майдонларда бўлиб, 2 минг ўринга эга. Қолган 50 мингдан ортиқ автомашина шахсий гаражларга жойлаштирилган. 1982—1983 йилларда қўшимча равишда яна 6 минг автоўринга эга бўлган 50 та очиқ автомайдон ва 2 минг 120 ўринли ер ости гаражлари қурилади.

Савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат корхоналари, маориф ва маданият муассасалари биноларини тартибга келтириш ва эскиларини реконструкция қилиш бўйича ҳам катта ишлар амалга оширилади.

Бу йил 2800 квадрат метр савдо саҳнига эга бўлган 16 та янги магазин фойдаланишга топширилди. Юнусобод массивида харидорларга хизмат қила бошлаган «Балиқ комплекси», Фарҳод кўчасидаги «Универсам» ана шулар жумласидандир. Қорасув ва Бешқайрағоч массивларида бозорлар қурилди. Октябрь районида усти ёпиқ бозор ва «Халқлар дўстлиги» майдонида ресторан қад кўтарди.

Тошкент шаҳрининг 2000 йиллигига тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий комитети қарорига мувофиқ Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистон ССР қурилиш ташкилотлари шаҳар юбилейига савдо, маиший хизмат, соғлиқни сақлаш объектларини қуришлари лозим.

Шубҳасиз, бу шонли сана муносабати билан жуда катта ишлар қилинди ва қилинмоқда. Ҳали ҳал этилмаётган муаммолар ва қатор камчиликлар ҳам мавжуд. Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги телефон кабелларини бошқа ерга кўчирмаётганлиги айрим юбилей объектлари қурилишига халақит бермоқда. Республика Маданият министрлиги эса Н. В. Гоголь, И. Охунбобоев ҳайкалларини, СССР космонавт-учувчиси В. А. Жонибеков бюсти ва Тошкентнинг 2000 йиллиги обелискини тайёрлаш ишларини тезлаштирса, мақсадга мувофиқ бўлур эди. Чунки, улар тайёр бўлгач юбилейга чиройли қилиб ўрнатиб, территорияларни ободонлаштириш зарур бўлади.

Яна шу нарсани афсус билан айтиб ўтиш кераки, кўпчилик министрлик ва идоралар баъзи юбилей объектлари қурилишини ўз планларига киритиш масаласини шу кунгача ҳал қилганларича йўқ. Маданият министрлиги революция музейини лойиҳалаш ва қуриш, Ҳазрати имом ва Шайхантовур, Оқтепадаги ёдгорликлар, очиқ осмон остида архитектура-этнография музейи қурилишини, республика энергетика министрлиги эса 9, 10-қозонхона қурилишини, ТашГРЭСни реконструкция қилишни, маиший хизмат министрлиги Акмал Икромов ва Сергели районларида маиший хизмат уйлари қурилишини, граждан авиацияси бошқармаси «Тошкент-2» павильони қурилишини, геология министрлиги геология музейи қурилишини ўз қурилиш планларига киритганлари йўқ. Бундай сусткашлик белгиланган юбилей объектларини ўз вақтида ишга туширишни хавф остига солмоқда.

Бундан ташқари шаҳардаги баъзи министрлик, идора, корхона ва муассасалар ўзларига тегишли биноларнинг ташқи қиёфасини тартибга келтиришга эътибор бермаётирлар. Биз бу соҳадаги ишларни жонлантириш зарурлигини яна бир бор алоҳида эслатиб ўтмоқчимиз.

Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, Тошкент меҳнаткашлари, шаҳар партия ташкилоти раҳбарлигида, коммунистлар, депутатлар кенг жамоатчиликнинг актив иштирокида пойтахтимиз юбилейига тайёргарликни янада кучайтирадилар, унинг Шарқдаги машъал номига муносиб бўлиши учун курашадилар. Кенг омма иштирокида ҳар қандай ишларни амалга ошириш мумкин. Дўстлик, қардошлик тимсоли бўлган Тошкент янада салобатли, кўркам обод ва сермаизара бўлади. Тошкент мамлакатимизнинг замонавий архитектура, фан ва техника ютуқлари мужассамлашган энг мухташам шаҳарларидан бирига айланиши шубҳасиз. Ана шу улуғ, хайрли ишга ҳисса қўшиш барча ташкилотларнинг муқаддас бурчидир.

Республикамиз пойтахтининг истиқболи порлоқ, эртаси бугундан кўра гўзалроқ. У билан ҳаммамиз ҳам фахрлансак арзийди.

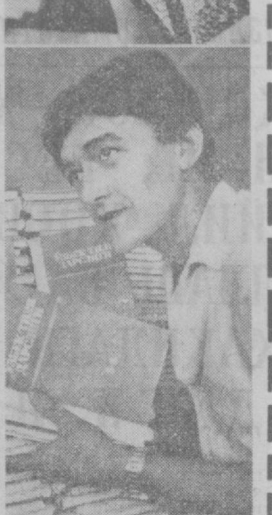

ХУШХАБАР

ГАЗЛАМАЛАРГА ЮКСАК БАҲО

КАРИМЖОН цехга кириб келганида уни ҳамкасб дўсти Суннатилло алоҳида қувонч билан қарши олди.

— Табриклайман, — деди у қўлини чўзиб, — биз гул босган газламалар Москвада юқори баҳо олибди.

— Ростданми?, — Каримжоннинг ҳам кўзлари қувончдан порлаб кетди. — Жуда зўр бўлибди-ку.

Бу суҳбатга цех бошлиғи Олим Эсонов келиб қўшилди. Олим ака куни кеча Москвадан хушхабар келганини, ўзлари тайёрлаган чит газламалар Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг юксак баҳосини олганлиги ва илғор ишчилар, жумладан, бригадир Каримжон ҳам кўргазманинг Фахрий Ёрлиғи билан тақдирланганлигини маълум қилди...

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикасининг гул босиш цехида шу куни байрам кайфияти ҳукм сурди. Дарҳақиқат, бу хушхабар фақат мазкур цехнинг эмас, балки бутун комбинат коллективининг меҳнатига берилган муносиб баҳо эди. Бу муваффақиятга эса Каримжон Ражабов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси салмоқли ҳисса қўшган. Читга гул босувчилардан иборат бу бригада коллективга мураккаб ва масъулиятли вазифа топширилган. Комбинатга келтирилган той-той пахталарнинг пировард натижада бежирим, нафис газламаларга айланиши кўп жиҳатдан гул босувчиларнинг сидқидил меҳнатига, уларнинг тажрибаси ва маҳоратига боғлиқдир. К. Ражабов бошлиқ бригада аъзоларида эса бу маҳорат ва тажриба етарли.

Каримжон ўрта мактабни тугатиши билан комбинатга ишга келди. Ярим йил мобайнида тажрибали мастер Игорь Тумаевга шогирд тушди. Танлаган касбига меҳр-муҳаббати, меҳнатга чанқоқлиги натижасида тез орада устози ва коллектив ҳурматини қозонди. Мана энди бир неча йилдан бери ўзи илғор бригадир. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган биринчи йилида у бошлиқ коллектив пландагидан ташқари 30566 бўлак газламага пардоз берди. Бу йил эса янада юксакроқ марраларни кўзлаб фидокорона ишлашяпти.

Дарё сувини баҳор тоширади, инсон қадрини меҳнат оширади, дейишади. Каримжон ҳам сидқидил меҳнати туфайли ўтган йилда «Шавкатли меҳнати учун» медали билан тақдирланди. Ҳукумат мукофоти унинг ғайратига ғайрат, кучига куч қўшиб, янада кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга илҳомлантирмоқда. Бригада коллективи 1982 йил планини 7 ноябргача бажаришдек юксак мажбурият олган. Айни кунлардаги зарбдор меҳнат бу мажбурият ҳам муддатидан илгари бажарилишидан, далолат бермоқда.

А. ТИЛОВОВ.

● ТОШКЕНТДАГИ 1-босмахонада янги дарсликларни чоп этиш ишлари авжида. Босмахона ишчи-хизматчилари янги ўқув йили бошлангунга қадар зарур бўлган миқдордаги барча қўлланмаларни сифатли тайёрлаб беришга қарор қилганлар. Шу мақсадда цехларда ўтказилаётган социалистик мусобақа ишларни янада жонлантириб юборди.

Суратларда: (юқорида) муқовалаш цехининг пешқадам ишчиси Ўғилой Халимжонова; техник назоратчи Эркин Маллабоев навбатдаги тайёр қўлланмаларни кўриб чиқяпти.

А. Тўраев фотолари.

РЎЗҒОР УЧУН ЗАРУР БУЮМЛАР

«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИДА

ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида кўп йиллардан бери халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилмоқда. Заводда камёб ҳисобланган бундай саноат молларини ишлаб чиқариш яхши йўлга қўйилган.

Бундан бир неча йил муқаддам магазин пештахталарида оила учун биринчи хўжалик буюми ҳисобланган қозон кўринмай қолди. Шунда аҳолига сифатли қозонлар етказиб бериш вазифасини завод коллективи муваффақиятли амалга оширди. Авваллари қозон анъанавий шаклда чўяндан қуйилган бўлса, ҳозир кўп квартираларда газ борлиги ҳисобга олиниб, қозон газ плиталарга мосланган шаклда алюминийдан ясалмоқда. Бу эса ҳам осон, ҳам қулайдир. Қозон деворларининг бир хилда қизишини таъминлаш учун завод конструкторлари ҳажми 8 литрга тенг бўлган янги нусхадаги қозон ишлаб чиқардилар. Ўтган йилнинг ўзидаёқ 130 мингга яқин шундай қозон ишлаб чиқарилди.

Халқ истеъмоли буюмлари яратиш билан шуғулланувчи завод конструкторлар коллективи кейинги йиллар ичида шунга ўхшаш бошқа кўп ишларни амалга оширдилар.

Бунга мисол тариқасида аҳолига ниҳоятда манзур бўлган, миллий анъаналар услубида ишлаб чиқарилаётган 1,7 литр сиғимли қумғонни олишимиз мумкин. Шунингдек, 20 килограммгача юкни торта оладиган қўл тарозиси ҳам тайёрланаяпти.

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи ишлаб чиқарадиган асосий маҳсулот пахта териш машиналари бўлсада халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришга ҳам катта эътибор берилмоқда. Республикамизнинг турли областларидан у ёки бу маҳсулотларимизни юборишни илтимос қилиб ёзилган хатлар тез-тез келиб турибди.

Ҳозирги кунда пластмасса ўриндиқли курсилар энг оммавий маҳсулотлардан бири бўлиб қолди. Енгил ва қулай курсилар турлича кўринишда бўлиши мумкин: уч оёқли, тўрт оёқли, суянчиқли ва суянчиқсиз. Ўтган йилнинг ўзида 300 мингдан ортиқ шундай курсичалар ишлаб чиқарилди.

1982 йилнинг 6 ойида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,4 баробар кўп халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилди. Ўн биринчи беш йилликда халқ истеъмоли буюмларини янада кўпайтириш ташаббуси билан чиққан Москва ва Свердловскдаги корхоналар коллективларининг даъватини коллективимиз қўллаб-қувватламоқда. Агар 1981 йилда 2,2 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинган бўлса, ўн биринчи беш йилликнинг охирги йилида жами 3 миллион сўмлик халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришга аҳд қилганмиз.

Бундай муваффақиятларга халқ эҳтиёжи катта бўлган буюмларнинг янги турларини ўзлаштириш, технологияни такомиллаштириш ҳамда ишлаб чиқариш участкаларини қайта қуриш орқали эришилмоқда.

Ҳозирги вақтда заводда 9 турда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилмоқда. КПСС XXVI съездида халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш алоҳида таъкидланди. Бу кўрсатмаларни дастуриламал қилиб олган ташсельмашчилар меҳнаткашлар рўзғори эҳтиёжлари учун турли хил маҳсулотлар тайёрлашда янги марралар сари ҳаракат қилаверадилар.

В. КЛЕМЕНТЬЕВ,
«Ташсельмаш» заводининг инженери.

ТОШКЕНТ тепловоз депосининг ишчи-хизматчилари СССР 60 йиллиги юбилейини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. СУРАТЛАРДА: (юқорида) депонинг илғор ишчи ветеранларидан Ҳамдам Шорасулов; (пастда чапдан) йиғувчи слесарь Сергей Новиков, назоратчи Людмила Уткина ҳамда мастер Босиҳхон Валиевлар.

И. Глуберзон фотолари.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА ОБЛАСТЬ СЕМИНАРИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети яқинда Оққўрғон район партия комитети базасида шаҳар, район партия комитетлари умумий бўлим мудирларининг семинарини ўтказди. Семинар ҳужжатлар билан ишлашни янада такомиллаштириш масалаларига бағишланди.

Семинарда Ўзбекистон Компартияси область комитети умумий бўлимининг мудири П. Н. Неъматов, Оққўрғон район партия комитетининг секретарлари З. Т. Махсумов, Ш. Қ. Гатаулин сўзга чиқдилар. Шундан сўнг Оққўрғон район партия комитети умумий бўлим мудири С. А. Абдувалиев, Ангрен шаҳар партия комитети умумий бўлим мудири В. Ф. Белякова, Ҳамза район партия комитети умумий бўлим мудири Л. А. Курншева, Янгийўл район партия комитети умумий бўлим мудири А. И. Рустамов ўз иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Семинарда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети умумий бўлимининг сектор мудири Д. М. Маҳмудов нутқ сўзлади.

ЗАМОНАВИЙ, ҚУЛАЙ ВА ШИНАМ

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

«ТАШОБЛСЕЛЬСТРОЙ» трести областимиздаги йирик қурилиш ташкилотларидан ҳисобланади. Унинг кўп кишилик коллективи ҳар йили ўнларча миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширмоқда. Бинокорлар ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам юксак марраларни кўзлаб ишлашяпти. Улар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, йил давомида камида билан 20 миллион 318 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштириш, пландагидан ташқари 300 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш режаларини тузишган эди.

Коллектив зиммасига олган бу мажбуриятини қандай бажаряпти? Ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилининг ўтган биринчи ярми якунлари ваъда муваффақиятли адо этилаётганлигини кўрсатиб турибди. Трест бўлинмаларида мусобақани авж олдириш, илғор иш усулларини қўллаш, мавжуд асбоб-ускуналардан самарали фойдаланиш, қурилишнинг индустрия даражасини ошириш туфайли ойлик ишлаб чиқариш планлари шараф билан бажарилмоқда, мажбуриятлар ҳам муваффақиятли уддаланяпти.

Шу йилнинг биринчи ярмида ҳаммаси бўлиб 6 миллион 70 минг сўмлик товар қурилиш маҳсулоти фойдаланишга топширилди. Бу планда белгиланганидан 24 процент кўпдир. Ҳар бир бинокор ҳисобига бажарилаётган иш ҳажми ҳам нисбатан юқори бўлмоқда. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8,6 процент ошди. Унумли меҳнат қилиш бинокорлар иш ҳақининг ҳам кўпайишига олиб келди. Иш ҳақи ўтган йилдагига нисбатан 7 процент кўпайди.

Коллектив эришаётган ютуқларнинг омили ҳақида гап кетгудек бўлса, аввало бригада пудратини тилга олиш лозим. Чунки, трест бўлинмаларида ана шу илғор иш усулини қўллаш коллектив фаолияти кўрсаткичларининг яхшиланишига сезиларли даражада ижобий таъсир кўрсатмоқда. Шунинг учун ҳам пудратчи бригадалар сони тобора кўпайиб бормоқда. Ҳозирги вақтда мавжуд 30 та бригаданинг салкам ярми ана шу усулни қўллаб ишламоқда.

Бундай бригадалар коллективларининг иш кўрсаткичлари оддий бригадаларникига нисбатан анча юқори бўлмоқда. Улар объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш билан бирга, унинг сифатли қурилишини, кўплаб қимматли қурилиш материалларининг тежаб қолинишини, қурилиш таннархининг камайишини таъминламоқдалар. Бундай бригадалар бутун трест коллективи амалга ошираётган қурилиш-монтаж ишларининг ярмидан кўпрогини бажаришяпти.

Қатор пудратчи бригадалар аъзолари бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш юзасидан зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажаришяпти. Улар меҳнатда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Трестда Станислав Маннопов бошчилигидаги бригада коллективи прогрессив усулни биринчи бўлиб қўллаганлардан ҳисобланади. Янгича ишлаш самараси ҳар соҳада яққол кўзга ташланиб турибди. Бригада коллективи сафи кенгаймагани ҳолда улар бажараётган иш ҳажми кескин ортди. Бу аввало ҳар бир бригада аъзоси томонидан қўшимча касбларни ўрганиш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомига қатъий амал қилиш, қурилиш технологиясидан четга оғмаслик натижасидир.

Ташаббускор бригада аъзолари беш йиллик давомида ўн йиллик топшириқни бажариш ҳақидаги ваъдасини муваффақиятли уддаламоқда. Уларнинг меҳнат календарида 1984 йил бошланишига саноқли кунлар қолди.

Тажрибали бинокор Саидкамол Аброров раҳбарлигидаги пудратчи коллектив меҳнати ҳам баракали бўлмоқда. Бригада аъзолари барча объектларни тез ва соз қурмоқдалар. Шу кунларда Чиноз районидаги Пахта посёлкасида қатор уй-жойларни жадал қуришяпти. Беш йилликни 3,5 йилда бажаришга аҳд қилган бригада аъзолари шу кунларда келгуси йил ҳисобига ишламоқдалар.

Трестнинг Марат Ҳабиров етакчилик қилаётган пудратчи бригадасининг иши ҳақида ҳам фақат илиқ сўзлар айтиш мумкин. Бу коллектив турдош бригадаларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ҳам муваффақиятли қатнашмоқда. Ўтган йил якунлари бўйича бригадага СССР Қурилиш министрлиги ва тармоқ касаба союзи Марказий Комитети президиумининг Эсдалик совғаси ва вимпелининг топширилиши фикримиз далилидир.

КПСС XXVI съезди, партиямиз Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларида қишлоқ қурувчилари олдига катта вазифалар қўйилган. Уларни муваффақиятли бажариш учун ҳали кўп иш қилиниши керак. Трест бунёдкорлари буни яхши тушунган ҳолда қурилиш суратини ошириш, сифатини яхшилаш, таннархини камайтиришга ёрдам берадиган янги-янги резервлар ва имкониятларни қидириб топишга ҳаракат қилмоқдалар. Жумладан, бригада пудратини янада кенг жорий қилиш, яқин йиллар ичида қурилиш-монтаж ишларининг аксарият кўпчилигини ана шу усул билан амалга ошириш назарда тутилмоқда. Бу келгусида эришиладиган ютуқлар учун гаров бўлиб хизмат қилишига аминмиз.

Э. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТИДА: ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

ТАШАББУС МАЪҚУЛЛАНДИ

ЧИРЧИҚДАГИ 160-қурилиш трести 277-кўчма механизациялашган колоннасининг В. Жаркова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси пардозловчилари ВЛКСМ XIX съезди очилган кунгача ярим йиллик топшириқни бажариб, янги рекорд қўйган эдилар. Яқинда улар яна бир ташаббус билан чиқдилар. Бригада аъзолари шаҳар комсомол ташкилоти тузилган куннинг 50 йиллик юбилейигача йиллик планни бажаришга аҳд қилдилар. Бу ташаббус шаҳар комсомол комитети томонидан қизғин маъқулланди.

Ҳозирги кунда В. Жаркова бошлиқ ёшлар коллективи шаҳарда қурилаётган янги биноларни тез ва соз пардоздан чиқаряпти. Улар ташаббусини ён атрофдаги коллективлар ҳам қизғин қўллаб-қувватлаяпти. Йиллик планни муддатидан олдин бажаришга отланган бинокорлар сони ой сайин ошиб бормоқда.

●

БИР ЙИЛДА ИККИ ПЛАН

БЎСТОНЛИҚ райони далаларида сабзавот ва мева йиғим-терими тез суръатлар билан олиб борилдяпти. Ҳозиргача йиллик планнинг 30 проценти миқдорида ҳосил топширилди. Бу ютуқда комсомол-ёшлар ҳиссаси алоҳидадир.

Жданов номли колхознинг С. Ибраев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари шу кунларда сабзавот тайёрлаш йиллик планини бажариш арафасида турибдилар. Бу коллектив бир йилда икки йиллик план миқдорида маҳсулот йиғиштириб олишга аҳд қилган. Уларнинг ташаббусини Фрунзе номли колхоздан У. Самонов, Жданов номли колхоздан С. Аштоев бошлиқ комсомол-ёшлар коллективлари ҳам қўллаб-қувватламоқдалар. Ҳозир район бўйича ўтказилаётган сабзавоткор бригадалар мусобақасида бу коллективлар олдинги ўринларда боришяпти.

Район боғбонлари ҳам яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар 7,5 минг тоннага яқин сифатли мева етиштириб шаҳарликлар дастурхонига тақдим этдилар. Мева ва сабзавот йиғим-теримида Тошкент, Чирчиқ шаҳарларидан келган зарбдор комсомол-ёшлар отрядлари катта ёрдам бермоқдалар. Улар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

●

«ҚАҲРАБО ДОН» — ХИРМОНГА

ОБЛАСТИМИЗ маккажўхоризорларида ҳозир қизғин палла. Етилган дон ҳосилини йиғиштириб олиш давом этмоқда. Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг Т. Қосимов бошлиқ комсомол-ёшлар коллективи областда биринчилар қатори маккажўхори ўрим-йиғимини бошладилар. Улар бу йил 79 гектар майдонда деҳқончилик қилмоқдалар. Гектар бошига 100 центнердан дон олишга сўз берганлар.

«Херсонец» комбайнлари тиним билмай ишлаяпти. Бир пайтнинг ўзида маккажўхори дони хирмонга, пояси эса фермага жўнатилмоқда. Ғалаба, Пискент, Чиноз районлари хўжаликларида ҳам маккажўхори ўрим-йиғими қизғин давом этмоқда. Илғор коллективлар гектар бошига 100 центнердан дон олиш учун курашмоқдалар. Колхозларнинг бадиий ҳаваскорлик коллективлари эса «қаҳрабо дон» усталари учун махсус программада концертлар қўйиб бериб, уларни янада унумли ишлашга руҳлантирмоқда.

●

ЁШЛАР ҲАШАРИ

ЮНУСОБОД массивида ўтказилган ёшлар ҳашари Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланди. 200 дан ортиқ йигит-қиз бешта микрохиёбонга бўлиниб, теваракатрофни тартибга келтирдилар, ариқларга сув боғлаб, ниҳолларни қондириб суғордилар. Ёшлар меҳрига қонган кўчатлар барқ уриб ўсаяпти.

Ҳозир микрохиёбонларга Тошкент шаҳри ўтмиши, бугунги куни ва келажагидан ҳикоя қилувчи стенд ва панноларни ўрнатишга киришилмоқда. Бу ишда ҳам ёшлар актив қатнашмоқдалар.

Тошкентнинг бошқа районларида ҳам шундай шанбаликлар, якшанбаликлар уюштирилмоқда. Бу тадбир юбилей олдидан шаҳарни янада кўркамлаштириш, ободонлаштиришга ёрдам беряпти.

ХОСНИНГ ХОСИЯТИ

ТОНГ отди. Қишлоқ кўчаларида эрталабки ҳаракат бошланди. Яшил рангли енгил машина колхоз идораси олдига келиб тўхтади. Ундан соч-соқолига оқ оралаган, миқти гавдали киши тушиб, шофёрга жавоб берди-да, ўзи кўча четида тўхтаб қолди. Идора қоровули унга пешвоз чиқиб саломлашди, «эшиклар очиқ, мен кетсам майлими, раис?» деди.

— Раҳмат, мен ҳозир кираман — деди раис Назруллю Абдураҳимов. У шошилмасди. Унинг фикри-ўйи, нигоҳи кўча-кўйлардаги тобора гавжумлашиб бораётган қайноқ ҳаётда эди.

Юк машинасида бир тўдда қувноқ қизлар эрталабки қуёш нурларидай чарақлашиб дала томонга ўтиб кетишди. Қишлоқ орқасидаги дарё томондан колхозчилар молини ҳайдаб кетаётган подачининг «ҳой-ҳув»лаган овози эшитилади. Кўчада велосипед минган йигитлар кўринди. Улар раис ёнига яқинлашганларида, худди саф тортиб ўтаётган солдатлардай бирданига қувноқ салом беришди, анча нарига боришгач, катта бино ёнидан сўқмоқ йўлга бурилишди.

— Балли, азаматлар! — деди раис. У йигитлар изидан ифтихор билан қараб турарди. У бир зум кузатиб тургандан кейин бизга қаради.

Унинг кўз ўнгида ҳамон ўша велосипеддаги азамат йигитларнинг қувноқ чеҳралари кўринарди. Раис йигитлар кетган томонга бош ирғаб «бўлажак колхоз саркорлари!» деди, кейин бироз хаёлга берилди.

Биз раиснинг хаёлини бузмадик, унга савол ҳам бермадик. Лекин у бизнинг бир нима сўрамоқчи бўлганимизни пайқагандек ўзи сўз очди. — Илгари қишлоқ йигитлари эрталаб велосипедда шаҳарга ўтишарди. Шаҳар яқин, иш кўп, ойлик тайин бўлгандан кейин йўлни ўша ёққа олишарди-да. Энди мана қаранг, йўллари пахтазорларимиз томонда...

Сабабини сўрашга қизиқдик. Раис бизларни далага таклиф қилди.

Бир-бирига туташган карталар яшил либосга бурканиб, қуёш нуридан ярқираб, дуркун кўрк билан товланиб турарди. Бояги йигитлар эса бўлиқ пахта эгатлари оралаб, қизлар билан биргаликда ҳосил жамолига оро бермоқдалар. Велосипедлари дала шийпонида қаторлашиб турибди.

Шийпон пештоқидаги «Қолоқларсиз, илғорлар тажрибаси асосида ишлайлик!» шиори битилган қизил алвон бутун водийни гўё шарафли ишга чорлагандек олис-олислардан кўзга ярқираб кўринади.

Пахтазордан Алиқул Шодмонқулов — бригада бошлиғи биз томонга пешвоз чиқиб келди. У ҳам йигитлардай ёш ва кучга тўлган, паҳлавон гавдали эди. Экин яхши бўлса унинг эгаси ҳам яхши кайфиятда бўлади-да! Лекин Алиқул «Кутган ҳосилни олишимиз учун еримиз биздан ҳали кўп меҳнат талаб этади» дейди.

Алиқулнинг 9-бригадага сардор бўлганига беш йил бўлди. Илгари колхознинг юк машинасини ҳайдар эди. Шоферлик жонига теккани йўқ. У, дала йўлларида юк ташиб, ўғит келтириб, ҳосил элтиб ҳалол меҳнат қилди. Лекин у дала йўлларида қатнашни эмас, балки меҳнат қилиб, далалар чиройини янада гўзаллаштиришни истади.

У ишлаётган колхозда ўнта пахтачилик бригадаси бўлиб, уларнинг ерлари бир хил бўлсада, кузда машинага ортиладиган пахталарнинг чўғи ҳар хиллигини ўйларди, нимага шунақа, деб ўзига ўзи савол берарди. Лекин саволига дуруст жавоб топа олмай, таъби мужмал бўларди.

Бир куни баҳорда Шербўта ака Деҳқонов бошлиқ бўлган бригадага Алиқул бир машина минерал ўғит келтирди. Шербўта ака бу ёш йигитга «Иним, яна бир машина мана шунақа дори келтиргин» деди. Алиқул «Бунча ўғитни нима қиласиз?» деб сўради. Шербўта ака йигитни ёнига ўтқазиб «Ерни боқсанг, ер сени боқади» деган эл мақолини эшитганмисан? Шунга амал қилсанг кам бўлмайсан, иним» деди.

Алиқул бу бригадага яна бир машина минерал ўғит келтирди. Лекин йўлдан четда, тутзор орасидаги ялангликда тоғ бўлиб ётган маҳаллий ўғитни кўриб қолди. Бригадирга «Роса ўғитни ғамлабсиз, менга яна дори олиб кел дейсиз-а», деди. Шербўта ака кулиб қўйди. «Мен ўн саккиз ёшимдан бе-

ЕР ВА ОДАМЛАР

ри ана шу бригадани бошқариб келаман, деди у. Ерларимиз унумсиз ерлар эди. Шираси йўқ, тошга ўхшаш қаттиқ, шамолдан қақшаб, деҳқоннинг ҳафсаласини пир қиладиган майдон эди. Аъзолар билан маслаҳатлашдик. Тажрибакорлардан ўргандик. Саксон гектар еримизнинг ҳар бир таноб картасини қадамба-қадам юриб, ҳолатини ўргандик. Ер мағзини унумдор қилиб олиш учун нимаики даркор бўлса, ҳаммасини муҳайё қилдик. Ер аста-секин эпақага келди. Йилдан-йилга ҳосил кўтарилиб борди. Мана, Алиқул, иним, сенга яна бир машина ўғит келтир, деб ялинганимнинг боисини ҳам билиб олдинг. Сен ўзингга қара, қандай тоғни урса, талқон қиладиган йигитсан. Қўлга машина рулини эмас, ер изминни ол. Чиндан ҳаракат қилсанг, бахтинг кулади», деди.

Кекса пахтакорнинг бу насиҳатидан кейин, Алиқул далани ўйлайдиган бўлиб қолди. Правлениега ариза бериб, далада ишлашини айтди. Илтимоси қондирилди. Аввалига оддий пахтакор, кейин эса, бригада бошлиғи бўлиб, пахта етиштира бошлади. У Шербўта ака ва бошқа тажрибали бригада бошлиқларига учраб, улардан маслаҳатлар олиб, иш юритди. Натижада Алиқулнинг бригадаси тилга олинадиган бўлиб қолди. Унинг расми эса колхоз ҳурмат тахтасидан ўрин олди. Алиқул колхознинг бошқа бригадаларида ҳам ишлар қандай бораётганлигидан хабардор бўлиб турарди. Ишни ўлда-жўлда қолдириб, ердан кам ҳосил олиб келаётган бригадирлардан таъби хира бўларди. «Жон куйдириб ишласалар бўлмасмиди» деярди. Ўша бригада бошлиқлари «Еримизнинг мазаси йўқ. Унумсиз ердан катта хирмон кўтариб бўлмайди» деганларида Алиқул уларга «Ўзларингизнинг мазангиз йўқ, ерни боқсангиз, ер сизни боқади», деб Шербўта аканинг ҳикматли сўзларини такрорлади.

Ер чиндан ҳам ҳимматга яраша ўзини кўрсатди.

Алиқул бригаданинг 23 аъзосини ёнига олиб, 79 гектар ердан қандай қилиб юқори ҳосил олиш йўлларини муҳокама қилди, уларнинг билими ва тажрибасига қараб иш тақсимлади. Тажрибали деҳқонлар Ғафур Баратов, Тошпўлат Тўхлибоев, Назарбой Деҳқоновлар сувчи бўлиб тайинландилар. Хайринисо Султонова, Тўтиниса Ҳакимбоева, Ўғилжон Маматқуловалар эса чопиқчи қизларга сардор қилиб бириктилди. Тажрибали механизатор Бердиқул Раҳмонов бригада техникасини бошқара бошлади. Алиқул моҳир пазанда Зарифа Болтаевани бригада аъзоларига иссиқ овқат тайёрловчи қилиб тайинлади. Сўнг дала шийпони атрофидан ер ажратиб, сабзавот экдирди. Ёрдамчи хўжалигида 3 бузоқ, 200 та товуқ боқилмоқда.

Ҳамма нарса муҳайё бўлгандан кейин иш олдинга юрмай нима қилсин. Яқинда район партия комитетининг биринчи секретари Эгамназар Ҳатамов бригада ерларини келиб кўрди. Деҳқонлар ишидан мамнун бўлди. Лекин ҳосил кўркидан мағрурланмасликни, ишловни давом эттиришни, ҳар туп ғўзада энг камида 10—12 тадан бўлиқ кўсак пайдо қилишни маслаҳат берди. Бригада аъзолари илғорлар тажрибаси асосида ғўза парваришини янада кучайтириб, СССРнинг 60 йиллик юбилейини ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш билан кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Йиғим-теримга ҳам пухта шайланаётирлар.

Колхознинг еттита бригадаси далаларида ғўзалар гуркираб, серҳосил бўлиб ўсмоқда. Бироқ, учта бригада ерларида ғўза кўчатлари бирмунча сийрак ва авжи паст экан. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бу жойлардаги аҳволни яхшилаш учун зарур тадбирларни кўрмоқда. Қўшимча парвариш ўтказилиб, шарбат усулида озиқлантиришга катта эътибор берилмоқда.

Колхоз бу йил юксак мажбурият олган. 800 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш — деҳқонларнинг эзгу ниятидир.

Томчида қуёш акс этади деганларидай, бу кичик коллективнинг ҳаётида ҳам катта ўзгаришлар бўлмоқда. Бир вақтлар кўримсиз, ота-боболаридан қолган уйларда яшаб келган колхозчилар янги типдаги шинам уйларга кўчиб ўтмоқда, турли маданий-маиший хизматларга мўлжалланган янги бинолар қишлоқ кўркига кўрк қўшмоқда, аҳолининг турмуш шароити яхшиланмоқда.

Биз дала кезиб, оқшомда қишлоққа қайтганимизда, эрталаб велосипед миниб далага отланган йигитлар пойгадан қайтган спортчилардай қаторлашиб, гурунглашиб, уйларига йўл олган эдилар. Қишлоқ доҳий Ильич нурларидан машъалдек порлаб турарди. Хоснинг хосияти дилрабо эди.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

Бекобод райони, «Коммунизм» колхози.

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз далаларида маккажўхори ўрим-йиғими жадал суръатларда давом этяпти. Хўжаликнинг Убайдулла Отақулов бошчилик қилаётган 8-бригадаси аъзолари мусобақада пешқадамлик қилишаётир. Улар юбилей йилида маккажўхоридан мўл ва сифатли дон ҳамда кўкпоя етиштиришган. Ҳозирги кунда бригада далаларида 2 та ўримтрактори юксак унум билан ишлатилмоқда. Суратларда: (чапдан) коллективнинг илғор механизатори Мурод Эргашев, бригада етакчиси Убайдулла Отақулов, тракторчилар Сайдулла Абдуллаев ва Турсунбой Абдуқодировлар ўзаро суҳбатлашишяпти; силос учун маккажўхори ўрими пайти.

Б. Одилов фотоси.

ЖОНЛИ СЎЗ ЖОЗИБАСИ

ТАҚРИЗ

ЁЗУВ пайдо бўлгунга қадар ижтимоий ҳаётнинг муайян тараққиёт босқичида одамлар нутқ орқали ўзаро муносабатда бўлганлар. Ёзув юзага келгач, маданий ҳаёт аста-секин ривожланиб, олис масофадаги замондошлар билан ҳам алоқа қилиш, келажак авлодларга ёзув орқали маданий мерос қолдириш имконияти туғилди. Ёзув маданиятига эга бўлган ўтмиш авлодларимиз шубҳасиз сўзлашув маданиятига ҳам эга бўлганлар. Чиройли, ўринлатиб сўзлашга интилиш қадимдан одатдир.

Ўзбек тилшунослигида нутқ муаммолари билан шуғулланиб келаётган олим Бозорбой Ўринбоев кейинги йилларда бир қатор монография ва рисолалар яратди. Бу асарлар олимнинг улкан илмий изланишлари ва сермашаққат меҳнатининг ижобий маҳсулидир. Муаллифнинг «Ўзбек сўзлашув нутқи» асарида сўзлашув нутқи бир бутун, тил системасига риоя этилган ҳолда лексик, морфологик, синтактик, фонетик ва интонацион жиҳатдан илмий асосланиб ўрганилган. Китоб бир неча бўлимдан иборат.

Монографиянинг «Сўзлашув нутқида синонимлар» бўлимида луғавий синонимларни талқин этиб, автор ўзбек тилида яратилган илмий лексикологияга таянган.

Ўзбек тилидаги мавжуд синоним қаторларининг нейтрал вариантларидан ташқари, ҳар бир сўзни ишлатишда унинг маъносигина эмас, балки ижобий, салбийлик касб этувчи стилистик бўёқ шу сўз англатаётган ҳодисага сўзловчининг муносабатини билдиради. Шунинг учун ҳам бундай стилистик бўёқли сўзларни вазият талабига кўра қўллаш лозим. Акс ҳолда услубий ғализликни юзага келтириб чиқаради. Масалан, бечора, бояқиш, шўрлик сўзлари ижобий, нотавон сўзи эса салбий бўёққа мойилдир. Худди шунингдек, юз, бет, чеҳра ижобий, башара сўзи эса салбийликни ифодалашда қўлланади. Шунинг учун ҳам муаллиф луғавий синонимларни маъно қирраси, стилистик бўёғи ва нутққа хосланиши жиҳатдан идеографик, стилистик ҳамда нутқий синонимларга ажратиб талқин этган.

Асарда профессионал эвфемизмлар касб-ҳунарнинг юзага келиши билан боғлиқ ҳолда қаралади ва учта касб бўйича — чорвадорлар, овчилар ва врачлар нутқида учровчи эвфемизмлар ажратилиб мушоҳада этилади.

«Сўзлашув нутқига хос иборалар» бўлимида кўчма маъно орқали ифодаланган сўз бирикмалари ўзининг образлилиги, таъсирчанлиги, таркибидаги сўзларнинг ўзаро зич боғлиқлиги билан характерлидир. Лекин асарда келтирилган нутққа хос иборалар талқинида бадиий адабиётлардан олинган мисоллар билан чегараланган. Ваҳоланки, сўзлашув нутқи кўчма маънодаги қочириқ ибораларга ҳам ниҳоятда бойдир. Буларнинг барчасини тўплаб маъно ифодасига кўра лексик-семантик жиҳатдан группалаб кенг планда мушоҳада юритилганда, яна ҳам яхши бўларди.

Монографиянинг морфологик хусусиятларга бағишланган бўлими сўзлашув нутқига оид ўзига хослиги билан ажралиб туради. Муаллифнинг таъкидлашича, адабий тил морфологиясига оид грамматик категориялар — мустақил, ёрдамчи сўзлар, тақлидий ва ундовчи сўзлар сўзлашув нутқи эътибори билан кузатилганда, унинг ўзига хос хусусиятлари аниқланади.

Мазмунни тушунарли ифодалаб, уни киши онгига сингдиришда сўзлашув нутқига оид лексик, стилистик, морфологик ва синтактик воситаларнинг роли каттадир. Шунинг учун ҳам ушбу монография сўзлашув нутқининг барча тармоқлари бўйича янги асарлар яратишда назарий — илмий манба бўлиб хизмат қилиши шубҳасиздир.

М. АСОМИДДИНОВА,
филология фанлари кандидати.

13 ТАКЛИФДАН — 19,8 МИНГ СЎМ ФОЙДА

Тошкентдаги тажриба ремонт-механика экскаватор заводи коллективи СССР ташкил топган куннинг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада фаол иштирок этмоқда.

Заводда янги хил маҳсулотлар тайёрлаш, рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш кенг йўлга қўйилган. 1982 йил мобайнида зиммага олинган социалистик мажбуриятда 2 турда янги маҳсулот ишлаб чиқариш, 50 та рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиб, 36 минг сўмлик фойда олиш кўзда тутилган эди. Олти ой мобайнида 13 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилиниб, 19,8 минг сўм даромад олинди.

Шу кунларда заводда байрамолди социалистик мусобақаси кенг авж олган. Бу мусобақада Т. Расулов, А. Петровлар кунлик нормаларини 150 процентга етказиб пешқадамлик қилмоқдалар.

Н. СУЛАЙМОНОВА,
ТошДУ студенти.

Халқаро ҳаёт

ҚЎЗҒОЛОНЧИЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ ОПЕРАЦИЯЛАРИ

САН-ХОСЕ. (ТАСС). Фарабундо Марти номидаги миллий озодлик фронтининг ва Сальвадордаги бошқа ватанпарвар кучларнинг жангчилари Кабаньяс, Ла-Уньон, Морасан, Сан-Висенте, Усулутан ва Чалатенанго департаментларидаги катта районларни назорат қилиб турибдилар. Улар Сан-Мигель департаментидаги Барриос шаҳрини ва бу шаҳарни мамлакатнинг бошқа қисмлари билан боғлаган йўлларни ҳам тўла-тўкис ўз қўлларида сақламоқдалар. «Венсеремос» партизанлар радиостанциясининг эшиттиришларида таъкидлаб ўтилганидек, америкапараст қўғирчоқ режим газандалари яқинда шу йўналишда бўлиб ўтган жанглар вақтида ўнлаб солдатни йўқотганларидан кейин бутун аламини тинч аҳолидан олмоқдалар. Улар «партизанларни қидириш» баҳонаси билан уйларга бостириб кирмоқдалар, аёллар, болалар ва қарияларга азоб бермоқдалар, талончилик билан шуғулланмоқдалар.

Диктатура солдат офицерларидан бир мингдан кўпроқ киши артиллерия ва авиация мадади билан пойтахтдан 25 километр наридаги Гуасапа вулқони яқинидаги бориш қийин бўлган тоғли жойда ватанпарварларнинг мустаҳкамланган позицияларига яна ҳужум қилди. Бу эса икки йил ичида шу районда партизанларга қарши қилинган камида ўнинчи ҳужумдир. Бундан аввалги ҳужумларнинг ҳаммаси диктатура қўшинларининг мағлубияти билан тугаган эди.

Ватанпарварларнинг дадил ҳужумлари, уларнинг жанговар муваффақиятлари, деб уқтириб ўтади «Венсеремос» радиостанцияси, босқинчилар руҳини тушириб юбормоқда. Тобора кўплаб солдат, офицерлар армия сафидан қочиб, қўзғолончилар томонига ўтмоқдалар.

ҲАРБИЙЛАР БОСТИРИБ КИРДИ

ЛУАНДА. (ТАСС). Жанубий Африка интервенциячи қўшинлари, дейилади АНГОП Ангола информация агентлигининг бу ерда тарқатилган баёнотида, Ангола территориясининг ичкарисига 200 километрдан кўпроқ масофага — Кувелай аҳоли пунктигача бостириб киришди. Мўътабар манбалардан олинган маълумотларга кўра, деб таъкидлайди АНГОП агентлиги, ЖАР иркчилари агрессияни Уила вилоятигача ёйишни режалаштирмоқдалар.

ЖАР ҳарбийлари бостириб киришни 19 июль куни Кунене вилоятидаги Шангонго ва Онживи аҳоли пунктларидан бошладилар. Иркчилар бу аҳоли пунктларини 1981 йилнинг 21 августида босиб олган эдилар. Жанубий Африка авиацияси 8 август куни Кувелай аҳоли пунктига ҳужум қилди, 4 августда эса Ангола халқ озодлик қуролли кучлари (ФАПЛА) автоколоннаси ҳам осмондан ўққа тутилган эди. Ана шу ҳужум натижасида ФАПЛАнинг 9 юк машинаси яксон қилинди, бир киши ўлдирилди ва олти киши ярадор қилинди.

Иркчи ЖАРнинг ҳарбий ҳаво кучлари, деб таъкидланади АНГОП агентлигининг баёнотида, Кувелай, Мулондо, Амутете, Касинга, Жамба, Донго районлари устида учишни давом эттирмоқда.

ИРОҚ—ЭРОН ФРОНТИДА

БАҒДОД. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ИНА агентлиги тарқатган навбатдаги ахборотида Ироқ-Эрон фронтида уруш ҳаракатлари давом этаётганлиги ҳақида хабар берилади. Ўтган 24 соат мобайнида, дейилади ахборотда, Ироқ қўшинлари Басра районида Эроннинг уч позициясини ишғол қилдилар, бир қанча бронемашиналарни мажақлаб ташладилар.

ТЕҲРОН. Эроннинг ҳаво ҳужумидан мудофаа кучлари Ироқ ҳарбий ҳаво кучлари самолётларининг Абодонни бомбардимон қилишга уринишини қайтардилар, дейилади Эрон қуролли кучлари бирлашган штаби ва «Ислом революцияси посбонлари» корпуси марказий штабининг «ИРНА» агентлиги тарқатган ахборотида. Эрон самолётлари Ироқнинг Фао порти районидаги нефть иншоотларига ҳужум қилдилар. Эрон-Ироқ фронтининг турли районларида бўлиб ўтган тўп отишмалари давомида Эрон қўшинлари душманнинг 70 га яқин солдатини ўлдирдилар ёки ярадор қилдилар, 11 та бронемашина йўқ қилинди.

(ТАСС).

Исроил агрессияси натижасида ўнлаб минг киши ўлди, миллиондан ортиқ киши бош-панасиз қолди. Ливанга катта зарар етказилди: шаҳарлар вайрон бўлди, фабрикалар, касалхоналар, ўқув юртлари ишдан чиқарилди ёки йўқ қилиб ташланди. СУРАТДА: жабр-дийдалар Ливанда.

ТАСС фотохроникаси.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ БОНН. ГФР канцлери Гельмут Шмидт Исроилнинг Ливан ва Фаластин халқларига қарши агрессияси муносабати билан жиддий ташвишланаётганлигини билдирди. У «Вельт» газетасида босилган суҳбатида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Исроил уруш ҳаракатларини олиб бораётганлиги натижасида Ливан территориясида ва жумладан Байрутда кекса̀лар, аёллар ва болалар ҳалок бўлмоқда.

ГФР канцлери низоли масалаларни бомба ва ракеталар ёрдами билан ҳал этиш инсоннинг иззат-ҳурматига хилофдир, деди.

▲ ДАМАШҚ. Фаластин демократик озодлик фронтининг бош секретари Найфе Каватма Исроил ҳарбийларининг кейинги вақтларда Ғарбий Байрутни ваҳшиёна тўпга тутиб, бомбардимон қилаётганлигини қатъиян қоралади. Агрессор, деди у, Фаластин қочоқлари лагерларини осмондан, денгиз ва ердан бомбардимон қилиб ва тўпга тутиб, ватанидан маҳрум этилган минг-минглаб кишиларнинг ана шу муваққат маконларини тамомила яксон қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Исроил Байрутдаги аҳволни сиёсий жиҳатдан ҳал этишга йўл қўймасликни мўлжаллайди. Исроил фаластинликларни ўлдириб ва террор қилиб, уларни ўлим билан қўрқитиб Ливандан чиқиб кетишга мажбур қилишга умид боғлайди.

▲ НЬЮ-ЙОРК. Шу йилнинг дастлабки етти ойи мобайнида молиявий жиҳатдан катта қийинчиликларни бошидан кечираётган Америка банкларининг сони 20 процент кўпайди. Йирик «Федерал депозит иншуранс корпорейшн» страхование компанияси шу хусусда хабар берди. Ҳозирги вақтда 268 банк синиш арафасида турибди. Аммо компания директорлари кенгашининг раиси У. Исаакнинг таъкидлаб ўтишича, бундай банклар синиши янада кўпаяди. Матбуотнинг хабар беришича, кейинги йил ичида АҚШдаги 27 йирик банк ўз операцияларини тўхтатиб қўйган.

▲ ЛАГОС. Нигериянинг жануби-ғарбида Эгвин деган кичкина бир қишлоқ борлигидан хабардор бўлган кишилар жуда оз эди. Ҳозирги кунда бу қишлоқ республикадагина эмас, бошқа мамлакатларда ҳам ном чиқарган. Бу қишлоқда Нигерияда энг йирик деб ҳисобланган 1.320 мегаватт қувватли электростанция қурилмоқда. Бу станциянинг ишга туширилиши мамлакатнинг энг йирик саноат районларидан бири Лагос штатини электр энергия билан тўла таъминлаш имконини беради.

(ТАСС).

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ЗИЁХОНАДА 30 ЙИЛ

Халқимизда «Дарахт бир жойда кўкаради» деган нақл бор. Бир корхонада кўп йиллардан бери ишлайдиган кишилар талайгина топилади. Улардан гап сўрасангиз, қисқа қилиб: «Ҳа, энди, анчадан бери шу ерда ишлайман, касбимга ўрганиб қолганман» дейишади, холос. Ўзлари, ютуқлари ҳақида гапиришмайди ҳам.

Пойтахтимиздаги Алишер Навоий номли ўзбек Давлат кутубхонасининг катта кутубхоначиси Собир ака Солиҳов ҳам шундай кишилар тоифасидан ҳисобланади. Ўттиз йилдирки, у мана шу зиё масканида ишлаб келяпти. Республикамизда ва Совет Иттифоқида нашр этилган янги китоблар билан энг аввало Собир ака танишиб чиқади. Унинг касби шунақа, «комплектлаш» бўлими энг қизиқарли соҳалардан ҳисобланади.

Собир ака кутубхоначилар техникумида ўқитувчилик қилган пайтларда ёшларга китоб ўқиш, китоб танлаш сирларини ўргатди, тажрибасини аямади. Ҳозир унинг сабоғини олган шогирдлари турли область ва район кутубхоналарида устоз изидан бориб ишлашмоқда.

Улуғ Ватан уруши йилларида ҳамма қатори эл-юрт озодлигини ҳимоя қилиб жанг қилди. Кўкси орден ва медалларга тўлиб қайтди.

Урушдан сўнг яна ўз севимли касби кутубхоначилик билан шуғулланиб келмоқда. 1970 йили жонкуяр мураббий Собир ака Солиҳов самарали меҳнатлари учун Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган кутубхоначи» деган юксак унвонга мушарраф бўлди. Бу камтарин оддий кутубхоначидан ҳамкасблари ҳам жуда миннатдорлар.

Г. РАИМЖОНОВА.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

● **ҚИШКИ ПОЙАБЗАЛ**

Қўқон пойабзал фабрикасининг коллективи кузги-қишки пойабзални кўплаб тайёрлашга киришди. Қишлоқдагиларга аталган пойабзал мавсумнинг янгилиги бўлиб, фабриканинг модельерлари В. Демьяненко ва В. Куценко уни йигирма хил номда ишлаб чиқдилар. Этик ботинка, туфли, махси пишиқ ва сув ўтказмайдиган қилиб чиқарилади. Уларни тайёрлаш учун замонавий фурнитурадан, ҳар хил кесимдаги қуйма тагчарм, хром ва синтетик материаллардан фойдаланилади.

● **ТОШКЕНТ политехника институтининг Зарафшондаги умумий техника факультети дастлабки инженерларни тайёрлаб чиқарди. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий маълумот олган эллик нафар дипломли мутахассис ишлаш учун олтин қазиб чиқарувчилар шаҳридаги қурилишларга келишди. Келгуси йили Қизилқум марказида факультетнинг бошқа бўлимлари студентлари ҳам диплом лойиҳаларини ёқлайдилар.**

● **ПАССАЖИРЛАР УЧУН ҚУЛАЙЛИК**

Тўрақўрғон станциясида янги темир йўл вокзали очилди. Бу станция орқали Андижон—Тошкент, Учқўрғон — Қўқон пассажир поездлари, ёз вақтида эса Андижон — Москва транзит поезди ҳам қатнайди. Вокзал биносида пассажирларнинг дам олиши учун қулай заллар, буфетлар, газета киоскалари бор.

● **САМАРҚАНДДАН БАМ қурувчиларига янги мева ҳосилидан тайёрланган консерваларнинг катта бир туркуми жўнатилди. Маҳаллий мева консерваси заводи Сибирга ўрик ва олхўридан тайёрланган компотлар, узум шарбати жўнатди. Бу маҳсулот Кунерма ва Таловка станцияларига, шунингдек Улан-Удэ ва Чита омборларига йўл олади. Навбатдаги маҳсулот Тюменга юборилади.**

● **ЭНЕРГЕТИКЛАР УЧУН ГУЛЛАР**

Навоий ГРЭсида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига зарбдор ҳафталар ғолибларига чиройли гуллардан тузилган гулдасталар топшириш анъана бўлиб қолди. Пенсионерлар В. Жўраев ва Ш. Ҳисомиддиновлар электростанция қошида қурилган теплицада лола, кўкнгул сингари анвойи гуллар етиштирмоқдалар. Теплица қурилиш чиқиндиларидан барпо этилди.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА ЁШ ИЖОДКОРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

Тошкентда республикамиз областлари ва ҚҚАССРдан келган ёш адибларнинг семинари ўз ишини давом эттирмоқда. Ижодкорлар адабий жанрлар бўйича секция машғулотларига бўлиниб, ҳозирги замон адабиётининг муҳим масалалари хусусида баҳс юритмоқдалар, ўзларининг янги асарларини муҳокама қилмоқдалар.

Ёш қаламкашлар машғулотдан бўш пайтларида пойтахтимизнинг маданият даргоҳлари ва ишлаб чиқариш корхоналарида бўлишиб, халқимизнинг шонли ўтмиши, бугунги яратувчилик фаолияти билан танишмоқдалар. Таниқли адиблардан бадиий маҳорат сирларини ўрганмоқдалар.

ХАЁЛИМДАН КЕТМАЙДИ

Болаликда партадош дўстим
Ёқтирарди синфдош қизни.
Лекин қизнинг кўзларида мен
Сезар эдим ўзга бир ҳисни.
Дўстимнинг бир ўзига ёруғ,—
Тукканн не эди кўнгилга.
Бир пайт снёҳ суркаб қўйди у
Партада қиз қолдирган гулга...
Эслаб сўнгги воқеаларни
Ҳамон юзим ёнар уятдан.
Нечун огоҳ этмадим қизни
Дўстимдаги бу қув ниятдан!!
Истамасдим дўстимнинг мурғак
Ишқи учун изза тортишин.
Муаллима қошида бешак
Иқрор бўлдим: «Бу — менинг ишим».
Муаллима ҳамишагидай
Оташланди қаттиқ айб билиб.
Тикка этиб қўйди бурчакка
Юзларимни тескари қилиб.
Танаффусда, кониш ўрнига,
Ҳатто бир сўз қилмай такаллум
Қиз мўлтираб термулди менга,
Сўнгра йиғлаб юборди юм-юм...
Шундан буён ҳеч иккиланмай
Ҳақиқатни келардим айтиб.
Истамасдим, кимдир йиғласин
Ва бурчакка бормоқни қайтиб.
Ногоҳ сенга дуч келган кундан
Бағрим кундуз каби ёришиб,
Ҳақиқат ҳам, кундуз ҳам, тун ҳам
Ва ёлғон ҳам кетди қоришиб.
Аммо бу кун ҳажрингда куйиб
Тортар экан қуёшим хира.
Синфдош қиз ва ошиқ дўстим,
Хаёлимдан кетмайди сира!
Ўтинаман, айлагил шафқат,
Бир зум шафқат бағрига қайтгил
Майли, ёлғон бўлса ҳам айтгил
«Севаман» деб бир оғиз фақат...
Муаллима — ҳаёт
бу ҳақда
Ҳали айтмай туриб ҳақ сўзин,
Сенинг учун қора бурчакда
Турмоққа мен борайин ўзим!

Саъдулла ҲАКИМ.

КЎЗЛАРДАГИ ЎТ

Замин ҳеч кексаймас, кексаяр инсон,
Гужумлар қарирлар, қушлар қарийди.
Ер-ку мангуликка топибди имкон,
Биз ҳам қаримасак... қанийди!
Она сайёрамиз гўё чархпалак,
Нурга гоҳ олислаб, яқинлашар гоҳ.
Биз-чи нурни кўрсак жонимиз ҳалак,
Ўзликни ўйласак қани эди... оҳ!
Олис юлдузлар деб от қўямиз, от,
Чорлар оқшомлари митти чироқлар.
Ўйлаб термуламиз бағрида бот-бот,
Қуёшни кўрсатса мурғак гиёҳлар!
Қитъадан қитъага элтамиз олов,
Бу — ўша Бухоро газидир гарчанд.
У меҳр — қалбларда ёнгувчи лов-лов,
У ришта — юртларни этгувчи пайванд!
Асло истармиди мангу оловни
Азиз эл-юртнга аён бир одам.
Безавол бу олов умримдек, айни
Ёқмоққа рағбат йўқ янгисини ҳам!
Самовий ҳисларга ошномиз боқий,
Шу ҳислар амридан қайнайди юрак.
Бир гули очилмай сўлганлар ҳаққи
Дунёни ёнғиндан асрамоқ керак!
Йўқ, мени ҳоритмас буларнинг бари,
Бир ўт бор эрийди тушса нигоҳлар.
Бир умр ёшлигим истасанг пари,
Кўзларинг ўтини ўчишдан сақла.

Жумабой МАТЕҚУБОВ,
Тошкент Олий партия мактаби тингловчиси.

ҚОНДОШЛАР

«ТЕЗ ЁРДАМ» машинаси катта тезликда келиб, туғруқхона олдида тўхтади. Йигирма беш ёшлардаги аёлни қўлтиғидан суяб олиб кириб кетишди...

— Шарофат Тоҳировна, бу мен — Мунавварман, — врачга қўнғироқ қилди навбатчи.

— Ҳа, Мунавварxон, нима бўлди?

— Ҳозиргина бир аёлни олиб келишди. Кўп қон йўқотган, беҳуш ётибди.

Врач Шарофат Тоҳировна туғруқхонага етиб келганида хўрозлар қичқириб, тонг отаётганидан дарак берарди. У доя ва ҳамшира билан бемор ётган хонага кирди. Аёл беҳуш ётар, қонсиз юзи оқариб кетган эди. Врач Мунавварxонга юзланди.

— Қон группасини аниқладингизми?

— Аниқладим, биринчи группа.

— Тезлик билан қон қуйиш керак, онанинг ҳаёти қил устида...

— Биринчи группа қон тамом бўлган, орамизда қони биринчи группа бўлган ҳеч ким йўқ.

Шарофат ўйланиб қолди: нима қилиш керак? Ўзининг қони ҳам иккинчи группа, бемор аёл узоғи билан икки соатга чидаши мумкин.

— Шарофат Тоҳировна, қоровул отахоннинг қони биринчи группа... чақирайми? — деди доя Мария Григорьевна врачнинг хаёлини бўлиб.

У бироз ўйланиб қолди:

— Майли, чақиринг, гаплашайлик-чи!

Бир неча дақиқа ўтгач, ёғоч оёқ билан полни дўқиллатиб Темир ота кириб келди.

— Хизмат, қизим?..

— Отажон, яқинда бир аёлни олиб келишди, хабарингиз бордир? Ўша беморнинг ҳаёти хавф остида, отажон!..

— Тезроқ айтақол, қизим, мен нима қилишим керак?

— Ота, сизни мажбур қилишга ҳаққим йўқ, лекин унинг қони биринчи группа экан, қон керак...

(ШИНГИЛ ҲИКОЯ)

— Шундай демайсанми, қизим! Қон экан, жон беришга ҳам тайёрман, — чол енгини шимара бошлади.

— Оз эмас, 300—350 грамм...

— Қизиқмисан, қизим, қоним бир киши ҳаётини сақлаб қолишга қодир экан, бир литр бўлса ҳам майли, олавер.

— Минг раҳмат, отажон, — деб Шарофат чолнинг серсоқол ва чандиқ юзларидан ўпди...

Темир ота уйига қайтар экан, бироз қувватсизланган, лекин қалбини қандайдир беҳудуд қувонч қоплаган эди. Уйига келди-ю, ечинмасдан ўзини диванга ташлади.

* * *

Электр қўнғироғининг тинимсиз жиринглашидан уйғонган Темир ота эшикни очди. Эшик олдида малла сочига оқ оралаган олтмиш ёшлардаги киши турарди.

— Келинг, хизмат?

— Темир ота сиз бўласизми?

— Ҳа, мен... тинчликми?

— Ҳа, тинчлик, мен сизга ташаккур айтгани келувдим.

Ота таажжубда.

— Менга ташаккур айтгани?..

— Ҳа, сизга.

— Сизни танимай турибман.

— Мен бугун тонгда сизнинг қонингиз билан омон қолган аёлнинг отаси бўламан. Ёлғиз фарзандимни фалокатдан олиб қолибсиз, миннатдорчилигимни сўз билан изҳор қилишга ожизман.

— Қани бу ерда турмай уйга кирайлик, — деб таклиф қилди нотаниш кишини Темир ота.

Пётр Иванович уйга кириб, энди ўтирмоқчи эди, кўзи тўрда осиғлиқ турган икки жангчининг бирга олинган суратига тушди-да, мезбонга ўгирилиб қаради ва ҳаяжонда:

— Темир Валиев, «Лочин»! Бу — сенмисан? — деди.

Темир ота ҳам меҳмонга тикилиб:

— Пётр Иванович, «Бургут»..., — деб дўстига отилди.

Икки жанговар биродар бир-бирларини бағрига босиб, бир неча минут гапира олмай қолишди. Уларнинг ёшли кўзлари севинчга тўла эди...

Абдулазиз МАҲМУДОВ,
Пискент шаҳри.

ГАВҲАР

Мен соҳилда ёлғиз
кезаман,
Қулоғимда денгиз
шовқини.
Нимандир қалбдан
сезаман,
Шу эмасми севги
ёлқини?!.
Тўлқин урар билмай
ҳаловат,
Гард юқтирмас мовий
рангига.
Гавҳарни ҳам шундан
табиат
Яширганми денгиз
тагига?
Пўртанадай ёрилар агар
Ишқ ўйнаса денгиз
юзида.
Дейман: севги шундайин
гавҳар,
Асра уни қалбинг
тубида.

Замира
ЭГАМБЕРДИЕВА.

ЧИНОЗДА СПОРТ БАЙРАМИ

ЧИНОЗ РАЙОНИДА СССР 60 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ СПОРТ КОМПЛЕКСИ ТАНТАНАЛИ РАВИШДА ОЧИЛДИ

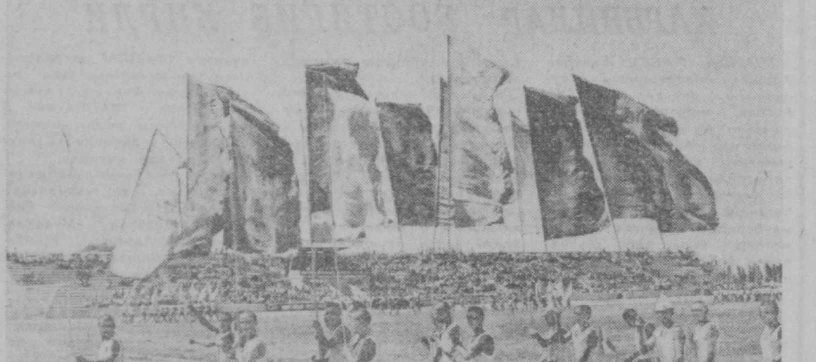

СПОРТ комплексининг очилиш маросими ҳақиқий байрамга айланиб кетди. Минбар узра алвонранг байроқлар ҳилпираб турибди. Карнай ва сурнайларнинг овози олис-олислардан қулоққа чалинади. Одамларнинг кайфияти ҳам ана шу тантанавор маросимга мутаносиб. Чунки, спорт комплексини барпо этишда райондаги барча ташкилотлар, колхоз ва совхозлар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Йирик иншоот жуда қисқа муддатда — беш ой ичида қад кўтарди.

Чинозликлар физкультура ва спорт билан шуғулланишга алоҳида эътибор берадилар. Шунинг учун ҳам райоининг кўпгина спортчилари область терма командасига киритилган. Масалан, СССР спорт мастерлари, оғир атлетикачилар В. Пак, Р. Эргашев, Ю. Ким, велоспортчи О. Хоревская ва бошқаларнинг номи маълум ва машҳур. Улар қишлоқда спортни оммалаштириш ишига салмоқли ҳисса қўшишмоқда. Ҳозир районда 18 мингдан ортиқ киши физкультура билан мунтазам шуғулланади. Бу ерда малакали тренерлар ишлаб турибди.

Спорт ишлари айниқса, Чиноз қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатида, Охунбобоев номли колхозда, 5-авторемонт заводида, «Олмазор» совхозида намунали йўлга қўйилган.

— Бугунги кунгача районимизда марказлаштирилган спорт базаси йўқ эди. Шунинг учун ҳам мусобақаларни мактабларнинг спорт майдонларида ўтказар эдик,— дейди район ижроия комитети раисининг ўринбосари, спорт комплекси қурилиши штаби бошлиғининг ўринбосари С. Эргашев.— Ҳашар усулида барпо этилган янги спорт комплексида барча қулайликлар мавжуд. Бу ерда халқаро мусобақаларни ҳам ўтказиш мумкин.

Дарҳақиқат, бундай спорт комплекси ҳар қандай шаҳар кўркига кўрк қўшади. Биргина футбол майдонини олайлик. Стадион 5600 томошабинга мўлжалланган. Майдоннинг тўрт бурчагида ҳар бирида 16 тадан ёритгич бўлган 4 та прожектор қад кўтарган. Спорт комплексида волейбол, баскетбол, қўл тўпи майдончалари, теннис корти бор. Гимнастика майдончаси жиҳозланган. Ҳатто, ҳашарчилар ёш авиамоделчиларни ҳам назардан четда қолдиришмади. Улар учун махсус майдонча қурилди. Шунингдек, минбар остида оғир атлетикачилар, гимнастикачилар ва боксчилар учун 6 та зал бор. Бу ерда ечиниш хонаси, душхона, буфет, методик ва медицина кабинетлари жойлашган.

— Комплекс янада кенгаяди. Йил охирига бориб 650 квадрат метрли спорт зали қурилади. Халқаро талабларга жавоб берадиган сузиш бассейни барпо этилади,— дейди спорт комплекси бошлиғи В. Ким.

Чинозликлар ўз комплекслари қурилишини бошлаганларида бу борада областда тўпланган энг яхши тажрибаларни ўргандилар ва улардан фойдаландилар.

...Мана, ниҳоят, орзиқиб кутилган дамлар ҳам етиб келди. Минбарларни район меҳнаткашлари тўлдириб ўтиришибди. Улар куни кеча йирик иншоотни барпо этишда қурувчи сифатида иштирок этишган. Бугун эса ўз меҳнатлари самарасига завқ-шавқ билан тикилишади. Тантаналарни «Меҳнат резервлари», «Пахтакор», «Меҳнат», «Спартак» кўнгилли спорт жамиятлари байроғи остида ўтаётган спортчилар колоннаси бошлаб беради. Парад раҳбари Бутуниттифоқ тоифасидаги судья, XXII Олимпиада ўйинлари қатнашчиси Д. Нишонбоев, Чиноз район партия комитетининг биринчи секретари К. Б. Мамедовга рапорт беради.

К. Б. Мамедов табрик нутқи сўзлади. Қурувчилар номидан сўзга чиққан Чиноз қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг директори Р. Алиев район вакилларига спорт комплексининг рамзий калитини топширди. Спортчилар номидан район болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг ўқувчиси Э. Ким сўзга чиқди.

Парад тугади. Спортчиларнинг кўргазмали чиқишлари бошланди. Томошабинлар «Меҳнат» жамияти ёш гимнастикачиларининг жозибали ҳаракатларини мароқ билан томоша қилдилар. Пахтакорчи полвонларнинг олишувлари ҳам катта таассурот қолдирди. Майдонда штангачилар, акробатлар, курашчилар, енгил атлетикачилар, велоспортчилар, чавандозлар мусобақаси бўлиб ўтди. Спорт байрами Охунбобоев номли колхоз ҳамда район қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинати футбол командалари ўртасидаги учрашув билан ниҳояланди.

СССР 60 йиллиги номли спорт комплексининг тантанали очилиш маросимида область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Э. Ш. Шодмонов, область ижроия комитети раисининг ўринбосари, область план комиссиясининг раиси Ж. Р. Ризаев, область касаба союзлари Советининг секретари М. Э. Сафаров, «Пахтакор» республика кўнгилли спорт жамиятининг раиси Ш. М. Усмонов ўртоқлар иштирок этдилар.

И. ҚОРАБОЕВ.

СУРАТЛАРДА: янги спорт комплексида район ёш спортчиларининг паради; Чиноз қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг директори Р. Алиев спортчиларга комплекс рамзий калитини топширмоқда.

А. Мальцев фотолари.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21, 22 АВГУСТ СОАТ 19.30 ДА
СССР ТАШКИЛ ТОПГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН
ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ ҚОМИТЕТИ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВА АРТИСТЛАРИ ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:
ДУТОРЧИЛАР АНСАМБЛИ
Бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ғанижон ТОШМАТОВ.
УЙҒУР АНСАМБЛИ
Бадиий раҳбари — Шоҳида ШОҲИМАРДОНОВА.
МАҚОМЧИЛАР АНСАМБЛИ
Раҳбари — Темир МАҲМУДОВ.
Ўзбекистон ССР халқ артисти
Муҳаббат ШАМАЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Эсон ЛУТФУЛЛАЕВ, Исҳоқ КАТАЕВ, Илёс МАЛЛАЕВ, Эргаш КАРИМОВ, Роза КАРИМОВА.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари: ака-ука Исмоилжон ва Исроилжон ВАҲОБОВЛАР.

Солистлар: Матлуба ДАДАБОЕВА, Хуррият ИСРОИЛОВА, Маҳбуба ҲАСАНОВА, Гулжаҳон ОТАҚУЛОВА, Замира СУЮНОВА, Матлуба ЖЎРАБОЕВА, Султон МАМЕДОВ, Қодиржон ТИЛЛАБОЕВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист — Тельман ҲАСАНОВ.

ПРОГРАММАНИ: телевидение диктори Розия МАЛИКОВА ва радио диктори Зулайхо ҚУЗИЕВА олиб борадилар.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ижодий коллективларининг бадиий раҳбари Элдор АЗИМОВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

Концертдан тушган маблағ тинчлик фондига ўтказилади.

«МИКМА»НИ ТАНЛАНГ!

Ушбу электр устара ўз техника-иқтисодий кўрсаткичларига кўра совет ва чет эл техникасининг энг сўнгги ютуқлари даражасидадир.

«МИКМА»нинг конструкцияси соқолнинг ниҳоятда тез ва тоза олинишига кафолат беради. Москва Олимпиадаси йилида «МИКМА» электр устараси Ташкилий комитетининг дипломига сазовор бўлган.

Баҳоси — 28 сўм.

Москвадаги «МИКРОМАШИНА» заводида ишлаб чиқарилган.

«РЕКЛАМА» Марказий реклама агентлиги.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг
1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ
(Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 28-уй)
ТРОЛЛЕЙБУС ҲАЙДОВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН
5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсантлар, сўнгра ҳайдовчилар трамвай ва троллейбуслардан бепул фойдаланадилар.

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳардан келган ёлғиз кишилар депо яқинида жойлашган ётоқхона билан таъминланадилар.

Депо хизматчилари 50 процент ҳақ тўлаб форма-кийими сотиб оладилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Телевидение

МТ-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ж. Верди. «Травиата». С. М. Киров номидаги Ленинград Давлат академик опера ва балет театрининг фильм-спектакли. 12.00 — Илмий-оммабоп фильмлар программаси. «Келажак моделлари». «Оникс — ер ости саройлари тоши». 12.30 — ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «Ердаги инсон». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. «Юрий Питрнинг катта оиласи». «Бир бош узум». 16.00 — Болалар учун фильм. «Анютанинг йўли». 17.25 — Ж. Верди. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 18.10 — Тбилиси шаҳридаги «Арагвелеби» вокал ансамблининг концерти. 18.30 — «Чарм тўп» клубининг соврини учун. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Меҳнат шон-шуҳрат байроқдорлари». Брянск область картошкачилари ҳақида. 20.00 — П. Чайковский. Оркестр ва скрипка ижроси учун 5 та пьеса. 20.30 — «О. В.» Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. «Химиявий қурол дунёга нимаси билан даҳшат солмоқда» Автор — В. Дунаев. 21.30 — Время. 22.05 — «Катталар учун контроль иш». 5-кўрсатув. «Сеп». 22.55 — «Дунё воқеалари». 23.10 — «П. Аедоницкий қўшиқлари». Фильм-концерт.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари программаси; «Сувдаги излар». «Унинг бутун ҳаёти». 9.55—«Ошпазлар конкурсга келишди». Телевизион бадиий фильм. 11.05 — Француз тили. 11.35 — «Ёшлар ижоди». 12.05 — «Сен қонунни биласанми?». 13.00 — Болалар учун фильм. «Мишка — артист». («Ўзбекфильм»). 14.05 — «Орадан ўн йил ўтгач». Фильм-концерт. 14.25 — «Янги эртак». Мультфильм. 14.40 — Останкино концерт студиясида кинорежиссёр С. А. Герасимов билан учрашув. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Қирувчилар». Бадиий фильм. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Спорт ҳафталиги. 21.15 — Халқ оҳанглари. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Шахтёр». «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — «Қурбақа ва эдельвейс». Болалар учун қўғирчоқ фильм. 12.05 — «Шохринлар». Телефильм. 12.35 — «Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия 17.55 — Кўрсатувлар программаси. 18.00 — Болалар учун фильм. «Қўшиқ», «Тонгги қўшиқ». 18.25 «Болалигим — гулбаҳор». (такрорий). 19.00 — Беш йилликнинг зарбдор қурилишларида. «Чорвоқ орқада, олдинда Писком». 19.45 — Телевизион новеллалар театри. А. Мухтор. Виждон амри. 20.15 — «Буюк Петр кўрфази». Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг халқ чолғу оркестри Ўзбекистон композиторларининг асарларини ижро этади. 21.30 — Время. 22.05 — «Чорвачилик зарбдор фронти». 22.25 — «Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.10 — Кўрсатувлар программаси. 18.15 — «Саратов», «Муҳаббатимиз дарёси». «Совет Иттифоқи шаҳарлари» туркумидан телефильмлар. 19.20 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Дўстлик қўшиқлари». 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Бизнинг спорт байроқларимиз остида». 21.00 — «Нептун фабрикаси», «Арманистон пишлоқлари». Телефильмлар 21.30 — МТ-II.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ЭТИКА АСОСЛАРИ»

Е. Т. Федоренконинг ушбу китобида марксча-ленинча этиканинг шаклланиш жараёни ва унинг асосий проблемалари ҳақида фикр юритилган. Унда аҳлоқнинг турли ижтимоий-иқтисодий формацияларда шахснинг социал йўналтириш воситаси сифатидаги роли кўрсатиб берилади. Унинг структураси, ижтимоий функциялари ёритилади. Асарда этикадаги эркинлик ва зарурият, аҳлоқий масъулият, аҳлоқ идеали проблемаларини, аҳлоқнинг ижтимоий устқурмадаги бошқа элементлар билан алоқаси, марксча-ленинча этиканинг принциплари, нормалари ва категорияларини ҳамда уларнинг шахсни аҳлоқий шакллантиришдаги ўрнини таҳлил қилишга асосий эътибор қаратилган. Профессионал этика масалаларига ва ҳозирги буржуа этика системалари танқидига махсус бўлимлар бағишланган.

«АКУСТОЭЛЕКТРОНИКА ҲАҚИДА ТУШУНЧАЛАР»

Қўлланмада акустоэлектрониканинг назарий ва амалий тушунчалари баён қилинади. Бундан ҳажмий ва сиртий акустик тўлқинлар, уларни уйғотиш, тарқатиш ва қабул қилиш методлари, акустик тўлқинларнинг яримўтказгичлар ва қатламли структурага эга бўлган турли қаттиқ жисмлардаги ўтказувчанлик электронлари билан, ёруғлик нурлари билан ўзаро таъсирлари ва бу таъсирлар натижасида юзага келадиган турли эффектлар, мураккаб қурилмалар ҳақида тўхталиб ўтилади.

Г. С. Сафоева, Б. К. Ҳабибуллаев, Ю. В. Гуляевларнинг ҳамкорликда яратган бу китоблари олий ўқув юртларининг физика ихтисосидаги юқори курс студентлари ва ўқитувчилар учун мўлжалланган.

«ПИЛЛАЧИЛИК ЭКОНОМИКАСИ»

Партия ва ҳукуматимизнинг пиллачиликни ривожлантириш юзасидан қишлоқ хўжалик ходимлари олдига қўяётган вазифаларини муваффақиятли бажаришда кадрларнинг иқтисодий билимга эга бўлишлари катта роль ўйнайди. Ана шу жиҳатдан колхоз ва совхозларда пиллачилик экономикаси ҳамда уни ташкил этишнинг муайян масалаларини ўрганиш хўжаликка тўғри, оқилона раҳбарлик қилишни таъминлайди. Пилла етиштиришнинг мавжуд имконият ва резервларидан янада тўлароқ фойдаланишга, илғор тажриба, фан ютуқларини кенг ёйиш ҳамда жорий қилишга имкон беради.

Қўлланма қишлоқ хўжалик олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг студент ҳамда ўқувчиларига, шунингдек, қишлоқ хўжалиги раҳбарларига ва ходимларига мўлжалланган бўлиб, Ў. О. Маҳмудов қаламига мансубдир.

«ОРГАНИК ХИМИЯДАН ПРАКТИКУМ»

Ушбу қўлланма педагогика институтларининг химия-биология ихтисослиги бўйича таълим олувчи студентларига мўлжалланган. Унда органик химия лабораториясида ишлаш қоидалари, лабораторияда ишлатиладиган асбоблар, органик моддаларнинг сифат ва миқдорий анализи ҳамда уларнинг тузилишини тадқиқ қилишда замонавий физик методлардан фойдаланиш масалалари ва бошқалар ёритилган.

Ушбу китоблар «Ўқитувчи» нашриётида босмадан чиқарилди.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353, секретариат — 325750; бўлимлар: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048; 325354, партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 07364 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1665. 14